

DIARI DE SESSIONS DE LA COMISSIÓ D'HISENDA I PRESSUPOSTS DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DL. PM. 351-1992

Fq.Con.núm. 33/27

X legislatura

Any 2022

Núm. 108

Presidència de la Sra. María Tania Marí i Marí

Sessió celebrada dia 9 de novembre de 2022

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

Compareixença del vicepresident i conseller Transició Energètica, Sectors Productius i Memòria Democràtica per informar sobre el Projecte de llei RGE núm. 11620/22, de pressuposts generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears per a l'any 2023 (escrit RGE núm. 11621/22). [2578](#)

(Inicia la direcció del debat el Sr. Vicepresident de la comissió)

EL SR. PRESIDENT:

Bon dia, senyores i senyors diputats. Començam la sessió d'avui i, en primer lloc, els deman si es produeixen substitucions.

EL SR. MAS I TUGORES:

Sí, Joan Mas substitueix Joana Aina Campomar.

EL SR. SANZ I IGUAL:

Sí, Sr. President. Antonio Sanz substitueix Josep Castells.

LA SRA. BENLLOCH I BOTTINI:

Helena Benlloch substitueix Jordi Mari... no, Pilar Costa.

EL SR. LÓPEZ I SORIA:

Alejandro López sustituye a Antonia Martín.

LA SRA. RIERA I MARTOS:

Núria Riera substitueix Toni Costa.

EL SR. RODRÍGUEZ I FARRÉ:

Y Sergio Rodríguez sustituye a alguien que ahora no me acuerdo quién es.

EL SR. BONA I CASAS:

I Carles Bona substitueix Maria Antònia Truyols.

EL SR. MÉNDEZ I BAIGES:

Y Jesús Méndez sustituye a Marc Pérez-Ribas.

EL SR. PRESIDENT:

Molt bé, moltes gràcies.

Compareixença del vicepresident i conseller Transició Energètica, Sectors Productius i Memòria Democràtica per informar sobre el Projecte de llei RGE núm. 11620/22, de pressuposts generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears per a l'any 2023 (escrit RGE núm. 11621/22).

L'ordre del dia consisteix en la compareixença del vicepresident i conseller de Transició Energètica, Sectors Productius i Memòria Democràtica, per tal d'explicar el pressupost de la seva conselleria per a l'any 2023.

Assisteix a la sessió el vicepresident i conseller de Transició Energètica, Sectors Productius i Memòria Democràtica, el Sr. Juan Pedro Yllanes i Suárez, acompanyat de la Sra. Paula Cristina de Juan i Salvà, secretària general tècnica; de la Sra. Maria Crespi i Gómez, directora general de Participació,

Transparència i Voluntariat; del Sr. Antoni Morro i Gomila, director general de Política Industrial; del Sr. Miquel Piñol i Alda, director general de Comerç; del Sr. Josep Malagrava i Rigo, director general d'Energia i Canvi Climàtic; del Sr. Eduardo Eugenio Zúñiga i Solari, director general d'Innovació; del Sr. Marc Andreu Herrera i Oliver, director general de Memòria Democràtica; de la Sra. Mariona Luis i Tomàs, gerent de l'Institut d'Innovació Empresarial de les Illes Balears; i del Sr. Ferran Rosa i Gaspar, gerent de l'Institut Balear de l'Energia.

I, dit això, té la paraula el vicepresident i conseller de Transició Energètica, Sectors Productius i Memòria Democràtica per fer la seva exposició oral, sense limitació de temps.

EL SR. VICEPRESIDENT I CONSELLER DE TRANSICIÓ ENERGÈTICA, SECTORS PRODUCTIUS I MEMÒRIA DEMOCRÀTICA (Juan Pedro Yllanes i Suárez):

Moltes gràcies, Sr. President. I, primer de tot, he de disculpar el secretari autonòmic de Sectors Productius i Memòria Democràtica, una qüestió familiar ineludible ha impossibilitat que sigui aquí avui, amb la resta de l'equip de la Conselleria de Transició Energètica, Sectors Productius i Memòria Democràtica.

Primer de tot, bon dia, com no pot ser d'altra manera, a tots i totes i moltes gràcies per assistir a aquesta compareixença. Avui som aquí acompanyat de l'equip de la conselleria per explicar els pressuposts de la Vicepresidència del Govern i Conselleria de Transició Energètica, Sectors Productius i Memòria Democràtica, per a l'any vinent 2023.

Com sabeu, l'elaboració dels pressuposts és una de les tasques més importants a l'Administració i que tenim com a govern. Els pressuposts són l'eina que ens permet marcar les prioritats polítiques i l'acció de govern que tenim, perquè per fer realitat les polítiques públiques és necessari dotar-les de finançament.

És als pressuposts on es marca sobre el paper la prioritat política d'un govern, on es doten de recursos les polítiques públiques, i on es fan realitat les transformacions que necessitem. En aquests pressuposts continuam apostant per dos objectius principals: per un costat, seguim augmentant la inversió social, per cuidar i millorar la qualitat de vida de la ciutadania a través dels serveis públics i l'estat del benestar, que assoleix un rècord històric arribant a més de 4.000 milions d'euros; per altra banda, són uns pressuposts també amb una inversió rècord de millorar el model productiu i de sostenibilitat amb un creixement de prop del 50% respecte l'any passat, en què s'arriba a (...) milions d'euros.

Els pressuposts del 2022 han ajudat a aconseguir la reactivació econòmica després de l'impacte de la pandèmia. Els pressuposts de 2023 han de servir per millorar i fer més fort i sostenible el nostre model econòmic, han de servir per invertir en aquells sectors estratègics que contribueixen a fer possible aquesta transformació.

La gran quantitat de recursos econòmics addicionals provinents del mecanisme MRM a través de fons Next Gen, i del REB a través del factor d'insularitat, tenen un gran impacte en els pressuposts que hem elaborat a la Conselleria de Transició Energètica, Sectors Productius i Memòria Democràtica; una conselleria amb unes competències molt importants per avançar cap a un model econòmic on les energies renovables, la indústria, el comerç local i la innovació, tinguin més pes.

Aquests pressuposts, doncs, són uns comptes pensats en la diversificació econòmica per anar cap a un model que doni millors oportunitats laborals, amb treballs estables i qualificats.

Aquest 2023, el pressupost arriba a 97 milions d'euros, amb un creixement respecte de l'any passat del 41,2%. Seguim sent de les conselleries que més creixen, donades les competències que gestionem, recordem que l'any 2020 teníem un pressupost de quasi 40 milions d'euros, així que l'hem multiplicat més del doble.

D'aquest pressupost, 43,6 corresponen a fons propis, 8,5 milions més que l'any 2022, el que suposa un increment percentual del 24,2%. Els fons finalistes completen el pressupost de manera considerable, amb 53,4 milions d'euros. La majoria són dels fons Next Generation, a través del Pla de transformació, recuperació i resiliència, dedicats a la transició energètica, uns fons europeus que ja són realitat i ja estan arribant als beneficiaris, perquè la nostra missió és fer possible que els fons es distribueixin per tot el territori, als particulars, a les petites i mitjanes empreses i involucrar tothom en el canvi que impulsam.

Totes les direccions generals, especialment les destinades a impulsar aquests canvis, han augmentant el seu pressupost, destaca la d'Energia i Canvi Climàtic i la de Comerç, amb augmentos superiors al 50%. Però també l'àrea de Memòria Democràtica, que puja un 80%, per continuar impulsant una democràcia de millor qualitat, basada en el respecte als drets humans, amb l'objectiu de continuar duent a terme la tasca de cerca i retorn de persones desaparegudes.

A continuació pas a detallar el pressupost de cada direcció general.

Direcció General d'Energia i Canvi Climàtic. L'any passat, el pressupost de la Direcció General d'Energia es va multiplicar per quatre fins arribar a 40 milions d'euros. Aquest any torna pujar un 53%, fins arribar als 60,6 milions d'euros. I vull fer un especial incís pel que fa a l'important increment pressupostari d'aquesta direcció general des de l'any 2020. S'ha multiplicat per 8 i si sumem el pressupost de l'Institut Balear de l'Energia, el que destina aquest govern a les polítiques energètiques i climàtiques, arriba als prop de 80 milions d'euros, el que suposa -és una dada simplement, una dada- un 1.000% més que l'any 2020. Això és possible gràcies als fons europeus Next Gen del Pla de recuperació destinats a donar l'impuls definitiu a la transició energètica a les Illes Balears, al factor d'insularitat del Règim Especial de Balears i a la voluntat d'aquest govern d'impulsar un motor productiu, que diversificar i enfortir la nostra economia.

Vull recordar la situació d'emergència climàtica que vàrem declarar l'any 2019, situació que cada cop empitjora més. Està en marxa la COP27 a Egipte, i ja se'ns ha avisat claríssimament que estem arribant al punt de no-retorn. Per tant, jo crec que és important tenir present aquesta emergència climàtica.

A aquest escenari, hi hem d'afegir la crisi energètica derivada de la guerra d'Ucraïna, provocada pel sàtrapa Putin. Accelerar el canvi de model energètic és una qüestió tant mediambiental com econòmica, assolir la sobirania energètica amb fons d'energies renovables és la millor manera de fer-hi front.

La comunitat autònoma és responsable de gestionar les ajudes que el Ministeri de Transició Ecològica ha repartit a través de l'IDAE, de manera territorialitzada, a més del Pla d'inversions, per accelerar la transició energètica de les Illes Balears, el PITEIB, dotat amb 233 milions d'euros, per als propers quatre anys. Però aquesta direcció general a més d'accelerar la transició energètica, també té l'objectiu d'adaptar-se al canvi climàtic. Per tant, les polítiques de mitigació i adaptació són les eines fonamentals per fer-hi front.

Entrant a l'àrea de mitigació, el Govern impulsa un canvi de model energètic, fonamentat en tres principis: reducció del consum energètic i augment de l'eficiència i l'estalvi, impuls de les renovables i democratització de l'energia i mobilitat sostenible, compartida i elèctrica.

Per impulsar les energies renovables, descentralitzar la seva producció i democratitzar-la, la direcció general té un programa d'ajudes a l'autoconsum per instal·lar fotovoltaica per a particulars, empreses i administracions públiques. El Govern porta anys convocant aquestes ajudes amb pressupost propi, que convocatòria rere convocatòria s'esgoten i ja hem arribat a més de 100.000 instal·lacions d'autoconsum, amb més de 60 megawatts de potència instal·lada; un creixement que, trimestre rere trimestre, continua augmentant. Aquest any es manté aquesta partida pròpia de 4 milions d'euros per a particulars, però està complementada per les convocatòries territorialitzades de l'IDAE per a l'autoconsum a sectors econòmics i particulars, que ja dobla el pressupost després de l'èxit que tenen. Ja tenim disponibles quasi 27 milions d'euros, que ja estan arribant als beneficiaris i continuarem demanant a l'Estat les ampliacions que calgui.

A més, de la potència instal·lada i la reducció anual d'energia provinent de combustibles fòssils, és important assenyalar la importància econòmica i laboral del sector d'autoconsum, ja que no només dona feina durant la instal·lació, sinó que hi ha d'haver un manteniment de les instal·lacions. Aquest és el model de diversificació que defensam, un model basat en la indústria de renovables, que doni feina de qualitat i que doni feina durant tot l'any.

Pel que fa a la mobilitat elèctrica, aconseguirem l'objectiu de mil punts de recàrrega d'accés públic aquest mateix mes de desembre, el que significa arribar a l'objectiu dos anys abans del que marca la Llei de canvi climàtic i transició energètica. Balears s'ha convertit en un referent per a la mobilitat elèctrica, a causa de la seva estructura insular i l'àmplia infraestructura de recàrrega.

La direcció general gestiona també les ajudes del MOVES III, per instal·lar punts de recàrrega i vehicles elèctrics, que ja arriba a més de 17,5 milions d'euros de pressupost, al qual ja hi tenen accés els particulars que representen un 70% de mitjana de beneficiaris, a més de les petites i mitjanes empreses. A més, addicionals als pressuposts, està previst continuar amb la convocatòria de punts de recàrrega per a les administracions locals, amb 6 milions d'euros provinents dels fons ITS perquè els ajuntaments instal·lin pèrgoles fotovoltaïques amb aquests endolls per carregar vehicles i on també incloem el manteniment, que és tan important per als municipis.

Pel que fa a l'eficiència energètica, seguim amb les convocatòries per fomentar la rehabilitació energètica d'edificis, com el PREE 5000 i subvencions per a les renovables tèrmiques i canvi de lluminàries en sectors econòmics, 2,8 milions d'euros i en sectors residencials 2,3 milions d'euros. També, subvencions destinades tant als sectors industrials i agropecuaris per acomplir actuacions específiques a les seves instal·lacions. Continuem apostant per millorar el seguiment de la qualitat de l'aire a les illes i les partides designades per renovar, millorar i ampliar l'equipament de mesura.

En matèria d'adaptació al canvi climàtic, convocarem per primer cop amb fons propis subvencions perquè els ajuntaments executin projectes d'adaptació als municipis, amb un pressupost de 14,5 milions d'euros. A més, incorporam al pressupost el projecte LIFE Adapt Cala Millor, per convertir aquesta platja urbana en un referent de com encarar els efectes del canvi climàtic.

També preveiem continuar finançant l'Oficina de l'Estratègia Menorca 2030, ens encarregat d'impulsar la transició energètica a l'illa amb un import de 100.000 euros, oficina que es veurà complementada a la resta de les Illes amb les oficines de dinamització de la transició energètica, previstes dins el Pla d'inversions; un pla que ja he explicat detalladament en aquest parlament en compareixença davant el ple. Preveu una inversió de 233 milions d'euros públics, dels quals 197 són gestionats per la conselleria per als propers tres anys. Aquest pressupost ja preveu les primeres partides per començar a pagar les subvencions, els ajuts i els projectes que seran finançats; un pla estructurat en sis grans programes d'actuació i que mobilitzarà més de 630 milions d'euros. És a dir, per cada euro públic, es mouran 1,7 euros privats, i s'estimularan així els sectors productius i industrials de les Illes dedicats a la transició energètica; un pla que ja és realitat, els primers 30 milions, ja estan disponibles en les primeres convocatòries per constituir comunitats energètiques des del passat setembre i per a actuacions integrals a les administracions públiques des d'aquest dilluns, és un programa que, si no vaig equivocat, està dotat amb 10 milions d'euros.

Des del Govern de les Illes Balears demostrem, un cop més, que sabem gestionar de forma diligent els fons europeus. Vàrem rebre la partida pressupostària el juliol i el mes de setembre ja posem a l'abast de la ciutadania la primera gran convocatòria de moltes que vindran al llarg d'aquests mesos.

Durant la tardor aniran obrint totes les convocatòries per posar ja a l'abast el 90% del pressupost, comunitats energètiques, actuacions integrals a administracions públiques, mobilitat compartida, solarització d'aparcaments, eficiència energètica en el cycle de l'aigua, actuacions a llars vulnerables, o electrificació del sector nàutic i ports, són només algunes de les convocatòries que obrirem aviat, a les que afegirem nous programes per impulsar renovables i emmagatzematge per assolir els objectius climàtics.

El pla ha de servir per aconseguir els objectius que tots ens hem proposat i acompanyar tots els sectors en les seves obligacions. Tots tenim responsabilitats en la lluita contra el canvi climàtic, administracions públiques, sectors econòmics i productius i la ciutadania. En aquest pla s'inclouen multitud de programes per fer arribar aquests fons al conjunt de la població, amb l'objectiu de fer-la partícip d'aquesta transició energètica.

Addicionalment cal afegir els fons ITS destinats a ajuts en matèria de micromobilitat per a particulars, 1 milió d'euros, i el desplegament d'un ecosistema d'hidrogen, dotat amb 2 milions d'euros.

I finalment, diré que dins el pressupost de la direcció general s'incrementen les partides para seguir desplegant la Llei de canvi climàtic i transició energètica, i per donar suport al Comitè d'Experts i al Pla de transició energètica i canvi climàtic del Govern de les Illes Balears.

Capítol a part mereix el pressupost de l'Institut Balear de l'Energia que multiplica el seu pressupost fins als 26,2 milions d'euros, essent l'ens instrumental que més creix en multiplicar per 6 la seva xifra. Consolidem, així, l'institut com l'empresa d'energia pública de les Illes Balears, amb la missió de ser tant l'elèctrica al servei de la comunitat autònoma, com un agent estratègic en l'impuls de la transició energètica en espais urbans, amb especial vocació social; una empresa per abaratir de manera estructural la factura energètica de les administracions públiques i de milers de llars i petites i mitjanes empreses a les Illes Balears.

Per ara el funcionament de l'IBE es continua finançant principalment per transferències provinents de la Direcció General d'Energia i Canvi Climàtic, que contempla 3,8 milions d'euros per a despeses estructurals i dels projectes prevists. Aquests ingressos es complementen amb tots els fons provinents del factor d'insularitat, del mecanisme MRM, dels fons ITS i d'altres fons europeus, que eleven la quantia fins a més, ja ho he dit, de 26 milions d'euros. El destí d'aquests ingressos és principalment l'execució de projectes de renovables a espais urbans, a edificis públics i projectes innovadors arreu de les illes.

L'IBE es converteix així en un instrument executor de la transició energètica i ho farà amb una clara vocació de democratitzar la producció d'energia i començar a comercialitzar energies renovables y local en règim d'autoconsum. La recent ampliació del radi fins a dos quilòmetres era una petició constant del Govern de les Illes Balears i, finalment, primer de mig quilòmetre a un quilòmetre i, finalment, d'un quilòmetre a dos quilòmetres, evidentment facilitarà la tasca de l'IBE en aquesta feina d'impulsar

l'autoconsum, com una eina molt important per a la comercialització de l'energia renovable i la democratització en l'accés i en la producció de l'energia.

L'IBE executa, així, gran part del Pla d'autoconsum de la comunitat autònoma amb l'objectiu de solaritzar tots els espais possibles, com cobertes, aparcaments i bases de reg per abaratir la factura de totes i tots. Es contemplen 16 milions d'euros per a aquest pla aquest 2023; 11 milions dels quals provenen del factor d'insularitat per instal·lar 30 megavats de renovables a les basses de reg i els 5 milions restants del Pla d'inversions per a la transició energètica de les Illes Balears.

Així mateix, l'IBE licitarà aquest any les oficines per a la transició energètica del PITEIB i seran una realitat a l'any 2023, amb una previsió d'inversió d'1,6 milions d'euros.

L'altra gran projecte de l'institut és el desplegament d'una àmplia xarxa d'autoconsums compartits als municipis de les illes, amb l'objectiu d'abaratir la factura a llars vulnerables, petites i mitjanes empreses i administracions locals. Està prevista una partida de casi 3,8 milions d'euros, per tant, aquests pressuposts consoliden aquest projecte que ja arribarà a més de 25 municipis, amb més de 45 projectes; es calcula una base mínima de 1.500 llars, a més d'unes 257 petites i mitjanes empreses.

Com a resultat, l'empresa pública IBE ja es troba plenament operativa i començarà a tenir ingressos que reinvertirà en més projectes. De fet, un dels objectius és consolidar l'augment dels ingressos provinents de la venda d'energia a preu de cost per assolir, a mitjà termini, una autosuficiència financera, amb els retorns econòmics, l'IBE continuarà invertint en nous projectes de renovables.

A més, tenim previst executar diferents projectes innovadors, alguns cofinançats, amb l'ITS, com a projecte pilot tenim una instal·lació agrovoltaica a Santa Eugènia, a Mallorca, 1,8 milions d'euros, i un altre que s'iniciarà també el 2023, com el de refugis climàtics a espais municipals. Seguim apostant de forma decidida per l'adaptació al canvi climàtic.

També contempla un projecte d'emmagatzematge d'energia elèctrica a Formentera, dotat amb 1 milió d'euros.

Finalment, l'IBE continuarà promovent la mobilitat sostenible a través de la xarxa MELIB, de punts de recàrrega pública de vehicles, on estan previstes millores contínues en el seu funcionament per modernitzar-la i preparar-la davant l'augment de la flota de vehicles elèctrics.

Seguint amb la Direcció General de Política Industrial, aquest increment del seu pressupost, un 12,8%, fins arribar a més de 13,5 milions d'euros. El conjunt de tots els sectors productius industrials són estratègics per a aquest govern, amb l'objectiu de caminar cap a una diversificació econòmica real.

Aquest pressupost està destinat a mesures de regulació industrial de promoció industrial i també de modernització i innovació. D'aquests 13,5 milions gairebé més de 3,5 milions es transfereixen a l'Institut d'Innovació Empresarial, com a ens instrumental per exercir el seu rol d'Agència de

Desenvolupament Regional. Per començar, des de la direcció general, es contemplen 6,7 milions d'euros per abordar la modernització productiva i reconversió de la indústria local, imprescindible per caminar cap a productes més competitius, sostenibles, amb el focus posat a les noves tecnologies, la indústria 4.0 i la digitalització.

En la convocatòria d'ajudes per a plans de reconversió industrial s'aplica el pressupost per arribar a 3 milions d'euros i cobrir, així, tots els expedients possibles per a la implantació de noves línies productives i millores substancials sota criteris d'economia circular, descarbonització, efecte arrossegament i col·laboració empresarial.

També es mantenen els ajuts a modernització productiva per 3,7 milions d'euros. Aquesta línia de subvenció també està pensada per fomentar nous nínxols industrials, com tots els sectors econòmics vinculats al coneixement: indústries creatives de videojocs, culturals, o la indústria associada a la transformació energètica que necessiten. Aquestes indústries netes, de caràcter transversal, amb capacitat internacional, llocs de treball desestacionalitzats i no dependents de matèries primeres, són un potencial vector de diversificació econòmica.

Per fer possible una diversificació econòmica i caminar cap a una major sobirania, ha d'existir una indústria local que permeti garantir, entre d'altres, el subministrament essencials procedents de les manufactures. La col·laboració del sector públic i privat és imprescindible, per això, el Consell de la Indústria esdevé l'òrgan de participació i diàleg on consensem totes les mesures, plans i projectes. Aquesta col·laboració fa possible l'afloreament d'aquestes inversions que redundin en llocs de treball, estables i de qualitat.

Continuem consolidant els clústers de tipus industrial i centres tecnològics amb 200.000 euros, com poder ser exemple, el nàutic i el clúster de la moda o el de la construcció. Els clústers fan possible aquesta col·laboració per generar projectes transversals a tota la cadena de valor.

Un altre sector important que rep suport aquí als pressuposts, és el de les indústries culturals i creatives, seguint l'establert al Pla d'indústria de les Illes Balears. En aquest sentit, es preveu una transferència a l'Institut d'Indústries Culturals per un import de 500.000 euros destinat a inversions productives.

Finalment, es preveu una subvenció a la Universitat de les Illes Balears de 75.000 euros, per a la millora del màster d'enginyeria industrial, amb l'objectiu de vincular el coneixement generat al sector productiu. Un màster que està d'enhonorabona a causa de la molt recent acreditació per part d'ANECA, fa dos dies.

Centrant-me en l'IDI, l'Institut té un paper clau per a la internacionalització, el suport a l'emprenedoria, i el suport a la política industrial i comercial de les Illes. De fet, exerceix com a Agència de Desenvolupament Regional de la comunitat autònoma. Aquest any, tindrà un pressupost total de 4,5 milions d'euros, aproximadament, sent les transferències nominatives de la Direcció General de Política Industrial, el principal origen per finançar els seus programes i serveis.

La seva activitat es pot dividir en cinc grans eixos.

Política industrial: convocatòria de xecs, consultoria per a empreses industrials en l'àmbit de la digitalització i l'economia verda; anàlisi de la petjada de carboni; promoció i gestió de les convocatòries de digitalització d'àmbit estatal, i organització i promoció de la marca Indústria local sostenible.

Informació i talent, amb l'oferiment d'assessoria per a persones emprenedores, empresàries i directives, a través de diferents programes, com LHI Talent, formació empresarial i Emprèn Jove per a estudiants, Reempresa, traspàs de negocis i suport i integració d'alumnes en pràctiques.

Suport a sectors empresarials: programes de millora competitiva a determinats sectors com el sector nàutic i l'organització de la Palma International Boat Show; també iniciatives de suport per al petit comerç, com el programa Emblemàtics o el programa Pa d'aquí; també sumem 0,5 milions d'euros de crèdit ISBA a la microempresa Petita i Mitjana Empresa Industrial de les Illes Balears per cobrir despeses financeres d'inversions productives amb millors condicions que les que s'ofereixen a la resta de sectors econòmics i es facilita, així, l'accés al crèdit inversor industrial.

Internacionalització. El programa IExporta, per finançar plans d'internacionalització, programa ExposabyIDI per incrementar la venda i millorar el disseny, a més del projecte LOOP disseny i circularitat.

Espais empresarials. Manteniment del Centre BIT d'Inca, del CentreBit de Menorca, finalitzar el polígon de Porreres, i comprar de nou sòl industrial a Felanitx.

En definitiva, aquests 4,4 milions d'euros serviran per garantir el funcionament i continuïtat de tots aquests programes i serveis, que suposen una autèntica eina per als emprenedors i sectors productius de les Illes.

Direcció General d'Innovació. Seguim amb les polítiques en matèria d'innovació des de la direcció general. Es preveu un pressupost de 3.850.000 euros, un 34,9% més per fomentar la innovació a la nostra economia, en especial als sectors productius de les Illes.

La política d'innovació del Govern és transversal, moltes àrees fan feina en aquest sentit que se sumen al programa d'innovació. El desenvolupament econòmic i la diversificació econòmica passen per la capacitat d'introduir un element innovador per convertir el nostre coneixement en un fet diferencial i incorporar-lo eficaçment als nostres productes, béns i serveis.

Per aquestes raons, des de la direcció general estimulem el desenvolupament econòmic mitjançant la promoció de la innovació a les petites i mitjanes empreses, mitjançant l'economia col·laborativa amb la creació d'empreses innovadores, i les agrupacions d'empreses innovadores.

Un dels principals objectius és promoure i facilitar l'accés de les empreses que vulguin innovar, amb recursos i mitjans per aconseguir-ho. En aquest sentit, la direcció general preveu

diferents partides en acords amb organismes com centres tecnològics, incubadores d'empreses i universitats.

En primer lloc, destaca l'encomana de gestió a la Fundació BIT, 860.000 euros, per finançar programes de vocacions TIC, especialment, incorporar les dones al món de la innovació i els més petits, amb el suport a l'emprenedoria, la transferència de coneixement i innovació del sector de la recerca a les empreses, també per a la divulgació de tendències tecnològiques, així com l'impuls de coneixement per part de la ciutadania. També a través d'una encomana de gestió a la Fundació Universitat-Empresa, 175.000 euros, dedicada a vincular en R+D+I a les petites i mitjanes empreses.

Per altra banda, preveiem una convocatòria d'inversions per a innovació i digitalització destinada al teixit empresarial per 1.230.000 euros provinents de fons FEDER. Triplicam la quantia de l'any passat per a les nostres petites i mitjanes empreses, i agrupacions empresarials.

Continuem amb el foment i la consolidació de projectes innovadors a les Illes Balears a través d'ajudes, per un valor de 400.000 euros de fons propis, un 50% més que a l'any passat; aquestes agrupacions són essencials per crear una cadena de valor, de qualitat, capaç d'emprendre projectes estratègics.

Destinem 60.000 euros a les cambres de comerç de Mallorca, Menorca, i Eivissa-Formentera, perquè també siguin agents activadors de la innovació empresarial, i es complementin així altres partides de comerç i promoció econòmica.

Volem situar Balears en el mapa europeu de la innovació, amb una aportació de 33.000 euros per ACOTEC, cosa que situarà la comunitat autònoma com a membre actiu de l'organisme i de l'euroregió.

Continuarem amb l'impuls del Moll Bit, amb una partida de 200.000 euros, per fer realitat les instal·lacions d'aquest espai, destinat a l'economia blava, amb l'objectiu de crear un parc de ciències, indústries i tecnologies marines, al Moll Vell del Port de Palma.

Finalment, la factoria d'innovació serà realitat amb una partida de 200.000 euros dedicada a impulsar les polítiques de divulgació de la innovació, donant suport a les empreses en l'àmbit de l'R+D+I, inclòs dins l'Estratègia RIS3.

Direcció General de Comerç. El comerç de les Illes és un dels sectors productius essencials per a un desenvolupament econòmic arrelat al territori i, des del Govern, tenim clara la política de suport i foment del comerç local i de proximitat. Per aquest motiu, aquest any augmentem el seu pressupost en un 57% fins arribar a més de 9 milions d'euros, el que suposa un pressupost rècord per a aquesta direcció general.

La pujada més important es troba en l'augment de la quantia de les polítiques destinades a millorar el teixit comercial de les Illes que arriba, aquest any, als 2,8 milions d'euros, i que augmenta un 86% respecte de l'any passat. Aquestes ajudes aniran destinades a inversions de modernització dels establiments, on també es podran adherir -

especialment- els comerços emblemàtics de les nostres illes, que estam catalogant a través del programa Emblemàtics.

També es preveu seguir amb la partida de bons comercials, amb 1,1 milió d'euros de pressupost; una campanya que està sent un èxit i serveix per estimular la seva activitat, així com donar a conèixer aquests comerços locals, de barri, entre la ciutadania.

Continuam amb la partida de centres de comerç a cel obert per dinamitzar els comerços de proximitat dels nostres nuclis urbans. En aquesta direcció, acabam d'aprovar el Projecte de llei d'àrees municipals d'impuls comercial al Consell de Govern, aviat arribarà al Parlament aquesta eina, que donarà un marc jurídic per a aquestes figures.

Les assignacions a les cambres de comerç de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera es mantenen amb quasi 400.000 euros. El Govern garanteix el funcionament i les tasques que impulsen les cambres per realitzar accions de promoció i formació comercial. Les cambres de comerç tenen un paper important en la captació i gestió dels fons per impulsar la digitalització i millora de les PIME de Balears.

També s'incrementen les ajudes dirigides a patronals i sindicats fins arribar als 300.000 euros per garantir l'activitat de tot els agents socials en el sector comercial, tal com estableix la Llei de comerç.

Una part rellevant de la pujada prové dels fons europeus destinats a la convocatòria de subvencions del fons tecnològic per un valor de 2,8 milions d'euros; addicional a tot això hem de tenir en compte les convocatòries de fons europeus centralitzades per l'Estat que obriran al llarg de 2023.

Finalment, respecte al servei de joc, es manté la partida de 246.000 euros per al manteniment i el funcionament de les aplicacions i per a la modernització dels serveis.

En aquesta àrea continuarem lluitant contra la ludopatia i la prevenció d'addiccions al joc a través de diferents programes i plans com l'Observatori del joc.

La Direcció General de Transparència, Participació i Voluntariat té un pressupost molt similar a l'any passat, amb 1,36 milions d'euros, amb un augment del 5%. Des d'aquesta direcció general es gestiona el programa de transparència, bon govern, qualitat i avaluació, i el de participació i voluntariat.

La transparència i el bon govern són dos aspectes claus en la governança de l'administració. Per això, aquesta direcció general és l'encarregada de coordinar de manera transversal tots els deures que implica la Llei 19/2013, per exemple, per al manteniment del portal de Govern Obert es continuen desenvolupant i millorant les eines per facilitar l'accés de la ciutadania a la informació pública. En aquest sentit continuam impulsant mesures per a millorar l'avaluació de les polítiques. Aquest pressupost preveu una partida de 165.000 euros per a la implementació d'indicadors de transparència.

En relació amb l'àrea de participació, l'administració ha de facilitar que la ciutadania s'involucri en els assumptes públics

i ha d'establir mecanismes de democràcia participativa. En aquest sentit, des de la direcció general es preveuen una sèrie d'actuacions per impulsar la cultura de participació ciutadana com ajuts als ajuntaments, 50.000 euros, que vulguin realitzar processos participatius. A més, seguirem treballant en una plataforma efectiva de participació ciutadana. La participació és una política transversal i totes les conselleries del Govern han d'incorporar aquesta perspectiva a la seva acció.

També es preveuen ajudes als centres educatius i col·laboracions en projectes de voluntariat jove. Estan valorats en 25.000 euros. Seguint amb voluntariat, continuarem desplegant la Llei 11/2019, de voluntariat de les Illes Balears. Hem actualitzat el fòrum i a punt de crear el cens d'entitats, elements de governança d'aquesta àrea. Donem suport a través d'una subvenció nominativa a la plataforma del voluntariat de les Illes Balears amb un pressupost de 60.000 euros, una entitat essencial que compleix la reconeguda tasca de formació i informació, i dinamització del voluntariat. Augmentem la quantia de la subvenció d'assegurances de les entitats per sufragar les seves despeses per garantir la cobertura a les persones voluntàries i obrirem noves convocatòries de subvencions fins a 60.000 euros. Finalment, mantenim la subvenció nominativa amb la Universitat de les Illes Balears per valor de 30.000 euros per tal de fomentar el voluntariat entre els joves.

La Direcció General de Memòria Democràtica augmenta el pressupost fins arribar als 2,1 milió d'euros, un 81% més amb els objectius de continuar executant la Llei de fosses i la Llei de memòria i reconeixement democràtic; lleis que garanteixen els drets més fonamentals d'una democràcia com són els drets humans; lleis que han estat fonamentals per recuperar cossos desapareguts i retornar-los a les seves famílies; lleis que han possibilitat la identificació d'Aurora Picornell, de les Roges d'Es Molinar, de Jaume Ordinas i de desenes de víctimes més.

Així doncs, la principal partida serà continuar amb el IV Pla de exhumacions amb un pressupost previst de més d'1 milió d'euros al qual sumem 124.000 euros de fons finalistes de l'Estat. Aquest pla vol completar l'objectiu d'exhumar totes les fosses viables. Amb aquest pla està prevista la intervenció en vuit fosses; hi destaquen la tercera fase de Son Coletes, l'exhumació de les forces lligades al desembarcament de Bayo al Llevant de l'illa de Mallorca o la segona fase del cementeri de Formentera. També incorpora estudis de viabilitat que serviran de base per a possibles futures intervencions.

A més, continuarem impulsant activitats de reconeixement i difusió de la memòria democràtica com el projecte Stolpersteine, la Tardor de Memòria i actes relacionats amb el Dia del Record. Seguirem honorant les víctimes silenciades per la dictadura feixista, fent els homenatges que calgui perquè les seves veus no siguin mai més silenciades.

Per continuar difonent la memòria democràtica preveiem 160.000 euros de subvencions en aquesta matèria. Ja tenim l'ordre de bases i es posaran en marxa l'any vinent.

Seguint el que marca la Llei de memòria democràtica, impulsarem la memòria, l'educació formant professorat i

incloent als continguts aspectes relacionats amb la nostra història recent.

Com veuen, un conjunt d'accions destinades a continuar impulsant el treball començat per les entitats memorialístiques, reconeixent la seva labor per restituir la memòria de les víctimes i reclamant justícia. En definitiva, complir amb les lleis que vàrem aprovar per impulsar la reparació de les víctimes tal com marca el relator de les Nacions Unides i posar les bases per a la no-repetició dels horrors de la dictadura.

Finalment, la Secretaria General, encarregada de la gestió dels recursos humans, financer i jurídics de tota la conselleria, incrementa la seva partida un 6,3% fins a superar el 6,5 milions d'euros.

En definitiva, són uns pressuposts expansius amb una gran inversió en els sectors dedicats a impulsar una transformació del nostre model, uns recursos destinats a aquells sectors que contribueixen a diversificar el nostre model econòmic perquè guanyin pes en la nostra economia; uns pressuposts per accelerar el canvi de model energètic i l'assoliment d'una economia menys dependent dels combustibles fòssils de l'exterior que contaminen el planeta i encareixen el nostre desenvolupament; uns pressuposts per impulsar nous sectors que puguin ser tractors de la nostra economia, sent més respectuosos amb el nostre entorn; uns pressuposts per continuar posant els drets humans a la base de la nostra democràcia i fer-la més digna.

Moltíssimes gràcies a totes i tots.

EL SR. PRESIDENT:

Molt bé, moltes gràcies, Sr. Vicepresident. En aquest punt em pertoca demanar si és necessari suspendre la sessió per quaranta-cinc minuts o si podem continuar.

Entenc que podem continuar. Per tant, per tal de formular preguntes o observacions, tot seguit procedeix la intervenció dels diferents grups parlamentaris, però abans, Sr. Vicepresident, m'hauria de dir si contestarà globalment o individualment.

EL SR. VICEPRESIDENT I CONSELLER DE TRANSICIÓ ENERGÈTICA, SECTORS PRODUCTIUS I MEMÒRIA DEMOCRÀTICA (Juan Pedro Yllanes i Suárez):

Sí, sí contestaré globalment, Sr. President, gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Perfecte, molt bé. Així, pel Grup Parlamentari Popular té la paraula el Sr. Sebastià Sgreras per un temps de deu minuts.

EL SR. SAGRERAS I BALLESTER:

Moltes gràcies, president. Benvingut i gràcies, vicepresident, i també benvinguts i gràcies per la vostra presència a l'equip nombrós de Vicepresidència.

Com sap, vicepresident, nosaltres ens solem reservar més el debat polític per al dia del Ple, al final de la tramitació dels pressuposts, i avui, com ve sent habitual a la seva compareixença, aprofitarem per fer qualche observació, qualche puntualització, deixar coses damunt la taula sobre el que ens ha explicat bastant detallat, per cert, i, per tant, intentaré emprar només el primer torn. El format d'aquestes compareixences ja era feixuc de per si i jo crec que entre la seva intervenció, les qüestions que jo planteji i les que planteji la resta de companys, ha de ser suficient.

Li he de dir, això sí, vicepresident, o demanar-li..., aquests són els darrers pressuposts d'aquesta legislatura i pel que vostè ha anunciat i ha comentat també pareix que seran els seus darrers pressuposts com a vicepresident o com a conseller d'aquest govern.

Vostè du àrees importants, com per exemple, indústria i comerç, i a principi de legislatura, apostaven molt fort -o era el que deien- per impulsar un canvi de model que donàs més pes precisament al sector industrial i al sector comercial -deient dins l'economia de les Illes Balears per aconseguir relativitzar, diversificar amb l'augment del pes d'aquests sectors l'augment del turisme. Vostès deien el monocultiu turístic que teníem a les Illes Balears.

I jo, per començar, li voldria fer dues preguntes que maldament sonin semblants no són iguals. La primera és: Sr. Yllanes, vostè està satisfet de la feina que ha fet per canviar el model perquè Comerç i Indústria guanyin cada pic més dins la nostra economia?

I la segona pregunta és: Sr. Yllanes, vostè creu que quatre anys o vuit anys després tenim una economia menys dependent del turisme o, al contrari, ara encara en depenem més que abans?

Jo imagín quines seran les seves respostes, però m'agradaria -no les hi avançaré-, però m'agradaria que vostè em contestàs per curiositat aquestes dues qüestions.

Llavors, per àrees sobre el que vostè ha anat plantejant, sobre comerç. Vostès, dilluns i ho ha anomenat al seu discurs, varen dur al Consell de Govern el Projecte de Llei de les àrees municipals, d'impuls comercial per potenciar els centres urbans. A mi m'agradaria que vostè ens en pogués fer cinc cèntims sobre el calendari que vostè té previst, imagín que vostè és ambiciós i té previst aprovar aquesta llei aquesta legislatura, avui els mitjans de comunicació sembraven qualche ombra qualche ombra de dubte, i, per tant, crec que seria interessant a qualche mitjà de comunicació, vicepresident, però jo crec que precisament vostè avui té l'oportunitat per explicar-nos la tramitació i el calendari, i sobretot -sobretot-, quins pressuposts més concrets té prevists destinar des de Vicepresidència, des de la Direcció de Comerç, a aquesta llei en concret, i al desenvolupament d'aquesta llei i a la col·laboració amb els ajuntaments, perquè serà necessari col·laborar amb els ajuntaments, que crec que seran protagonistes o hauran de ser protagonistes principals d'aquesta llei. A mi m'agradaria que vostè ens pogués detallar els pressuposts, les previsions pressupostàries d'acord amb això, si seran per a mobiliari urbà, il·luminació, si seran dotacions directament assignades als

ajuntaments i que ells lliurement ho podran gestionar així com vulgui.

Sobre joc, vicepresident, vostè ens ha parlat que té 245.000 euros en aplicacions i, sobretot per l'Observatori del joc. Jo imagín que és que tenen moltes limitacions competencials en aquest àmbit, però m'agradaria si ens poguéssiu desglossar, si tenen previst fer campanyes de conscienciació sobre el problema del joc i ajudes concretes a la rehabilitació.

Sobre indústria; vicepresident, el problema més greu que tenim i el començàvem a tenir no havia començat la guerra d'Ucraïna l'any passat, quan teníem aquesta mateixa compareixença, era l'augment del preu pràcticament de tot, i això afecta especialment la indústria i més la indústria de les Illes Balears en el tema de la insularitat les matèries primeres, els increments elèctrica que vostè també té i l'increment dels carburants.

També m'agradaria que poguéssiu desenvolupar un poc més com podem o com fa comptes, amb quines partides concretes, ajudar des de Vicepresidència, des de la Direcció General d'Indústria, el nostre sector industrial, per aquest problema sobrevingut els dos darrers anys, i és ver que incrementat després amb la guerra d'Ucraïna per la inflació i l'increment dels preus que els afecten, especialment a ells.

I sobre transició energètica; vostè ens ha parlat de tres eixos principals: un és la reducció del consum, el segon és l'impuls de renovables i el tercer, la mobilitat. A mi m'agradaria que ens explicàssiu, sobretot el primer, el primer, perquè és una és una faceta difícil la reducció del consum, i, per molt que ens hi posam, necessita una planificació i uns pressuposts. Ens agradaria que ens desglossàssiu més com fa comptes aconseguir a les Illes Balears el primer dels tres eixos que vostè ha dit; el de la reducció de reducció del consum.

I sobre el tercer, l'impuls de les renovables, hi faré referència més tard, sobre l'impuls del tercer, la mobilitat i els punts de recàrrega que vostè ha anomenat. Jo tornaré posar damunt la taula un problema que som conscient que vostè també n'és, i és que molts d'ells estan en un estat o moltes vegades estan en indisponibilitat, clar, no només és posar-los, és que després han de funcionar i molts de ciutadans de les Illes Balears quan anam al punt de recàrrega, ens trobam o es troben amb el problema que directament no funcionen. Per tant, no només la feina és d'implementar els punts de recàrrega, sinó ajudar des de les seves competències qui sigui que entengui que el manteniment sigui tal i que quan parlam que hi ha mil punts de recàrrega realment en un futur podem parlar que hi ha mil punts de recàrrega efectius on els ciutadans de les Illes Balears poden anar a recarregar.

Després, Sr. Yllanes, jo no ho he acabat d'entendre i estaria content que fos així, perquè era un dels plantejaments que jo li volia posar damunt la taula, perquè ho posam sempre. Diversos grups donam suport o fem esmenes semblants a la implementació d'energies renovables a les explotacions agràries. Clar, jo record que els darrers anys o el darrer any, l'any passat, no es varen aprovar aquestes partides, precisament amb l'argument des de Vicepresidència, que deien que al final les explotacions agràries no acudien a les subvencions

convocades i que quedaven aquestes partides dins unes ajudes més amples. I jo record que li vaig demanar, concretament, a veure si les podien tornar a posar, i li vull tornar demanar enguany si no ho ha dit, perquè ha estat un moment que no l'he acabat d'entendre, perquè crec que és feina i és de justícia que aquestes partides concretes per a les explotacions agràries les puguem recuperar i hi siguin, però no ens hem d'aturar aquí. Crec que és necessari que des de Vicepresidència, des de la Direcció General, amb una estreta col·laboració amb la Conselleria d'Agricultura i la Direcció General d'Agricultura, pugueu ajudar a difondre aquestes ajudes i ajudar en la tramitació als pagesos, perquè realment l'increment dels costos elèctrics com a tots els sectors, però encara una miqueta més al sector agrari els està perjudicant. Jo no sé si vostè ho havia dit, ha dit alguna cosa d'explotacions agropecuàries, però crec que sí que m'agradaria que quedàs damunt la seva taula aquesta reflexió, recuperar aquestes partides, i no només posar doblers damunt la taula, sinó amb una col·laboració estreta Conselleria de Vicepresidència, Transició Energètica i d'Agricultura, ajudar a difondre i a tramitar aquestes ajudes.

Amb tota la resta, Sr. Yllanes, quant a transició energètica, vostè sap de primera mà que nosaltres no confrontam amb aquest assumpte, hem pogut tenir discrepàncies dins la legislatura en el detall, en el calendari, però des del primer moment ho vàrem posar damunt la taula, estam en el repte de la lluita contra el canvi climàtic i en el foment de les energies renovables. Crec que li hem donat mostres a voler, hem tengut una manera de fer feina constructiva en aquest sentit. He de dir que vostès, des de la direcció general del Sr. Malagrava també, vostès es varen obrir a consensuar el Pla de transició energètica per als pròxims anys a les Illes Balears, ja veurem qui serà qui l'haurà de gestionar. Nosaltres li vàrem demanar una reunió, varen ser ben acollits, ben escoltats i vàrem fer vàrem poder fer ...

EL SR. PRESIDENT:

Sr. Sagreras, per favor, vagi acabant.

EL SR. SAGRERAS I BALLESTER:

... vàrem poder fer propostes a la seva conselleria. Continuarem amb aquesta actitud, i a mi m'agradaria anunciar avui, Sr. Yllanes, que no presentarem esmena per suprimir l'Institut Balear d'Energia.

Jo li he pogut dir de primera mà abans d'entrar a la compareixença, és ver que no creim que l'ambició de l'Institut hagi de ser una empresa comercialitzadora, una empresa pública per vendre energia, però sí que creim que pot funcionar com una eina per agilitar projectes de transició energètica, tant públics com privats, i, per tant, enguany no presentarem una esmena de supressió de l'Institut Balear d'Energia.

Gràcies, vicepresident, serà el meu darrer torn.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Sagreras. Pertoca el torn del Grup Parlamentari Unidas Podemos, té la paraula el Sr. Alejandro López, per un temps de deu minuts.

EL SR. LÓPEZ I SORIA:

Gracias, presidente. Muchas gracias al vicepresidente por venir, por explicar los presupuestos, a su equipo por trabajarlos y, sobre todo, por gestionar, año tras año, tan bien como están gestionando una consellería transversal y tan compleja.

Desde Unidas Podemos nos pusimos el reto al principio de legislatura de empezar a poner los primeros pasos del camino de la diversificación económica y, sobre todo, de encaminar hacia una economía que no dependiese tanto del turismo, simplemente para tener una economía más fuerte, más estable, con unos empleos que creemos que pueden ser de mayor calidad. Como todo, cuando se inicia el camino, porque realmente durante décadas no se ha trabajado para conseguirlo, o eso es lo que nosotros creemos, cuesta arrancar, pero poco a poco se va viendo, de hecho, se puede observar cómo esta consellería al principio tenía un presupuesto muy ajustado y, como se ha ido aumentando, hablamos de que este año aumenta un 41%.

Pero es que lo ha dicho el vicepresidente, si miramos cómo estaba en 2020, como estamos ahora, se está hablando de que directamente se multiplica, por ejemplo, la Dirección General de Energía, por 10, si tenemos en cuenta el Instituto Balear de la Energía, que se integra. Estamos hablando de que estos últimos años y tres años y medio, con una pandemia de por medio y una guerra, no es un tiempo que sea muy largo como para poder aplicar como toca las políticas, aún así se ha conseguido empezar a encaminarnos en transición energética, en fomento del comercio, sobre todo, su modernización, en el fortalecimiento y la modernización del tejido industrial o, por ejemplo, se ha mencionado llevar el plan de fosas, que, además, recuerdo que en la anterior legislatura fue de consenso llevarlo como toca, y creo que a buen término.

Estamos hablando de diversificar la economía de Baleares. En otra comparecencia ya hablaremos del sector primario, ahora hablamos de industria, comercio y transición energética, sobre todo en el grueso, y voy a intentar muy por encima, porque ya tendremos otras sesiones, mencionar las direcciones generales.

La Dirección General de Energía vemos que sube un 53%, lo cual es mucho, pero tenemos en cuenta que la Unión Europea ha marcado una hoja de ruta que hay que aplicar y que, además, me siento muy orgulloso de poder decir que Unidas Podemos lo está gestionando en el Gobierno y, además, lo está gestionando de una forma acelerada y encaminada; por ejemplo, el objetivo de los mil puntos de recarga lo vamos a conseguir o se va a conseguir dos años antes de lo que marca la ley, y aquí sí que planteo una reflexión, que creo que es de sentido común: una vez la Unión Europea apriete el acelerador, creemos que hay que revisar los objetivos de la Ley de cambio climático para conseguir llegar antes y, sobre todo, ser más ambiciosos. No entra dentro de nuestros presupuestos en sí, pero ya que son los últimos presupuestos de esta legislatura, pero son los primeros de la siguiente, y espero que Unidas Podemos siga gestionando estas áreas porque lo está haciendo realmente bien, hay que seguir poniendo mucho esfuerzo en transición energética, sobre todo, y además vemos que en estos

presupuestos se aumenta la partida en todo lo que tiene que ver con el autoconsumo y el autoconsumo compartido.

Cuando hablamos de transición energética se puede hacer de muchas formas y creemos que democratizar la energía es la mejor forma para conseguir que la gente de Baleares vea la factura de la luz realmente rebajada. Ese concepto que a veces hablamos de soberanía energética, que puede parecer extraño a oídos de según que formaciones, simplemente se trata de empoderarnos como comunidad autónoma y no ser tan dependientes del exterior, incluso en la generación de energía. Y, justamente, la transición energética, energías renovables, viene a coincidir con la hoja de ruta tanto de este gobierno como de la Unión Europea, y creo que hay que seguir fortaleciéndola. De hecho, vemos que el IBE, el Instituto Balear de la Energía, que es una herramienta clave para la implantación de renovables y sobre todo de autoconsumo, ha costado, es verdad que ha costado que se comprenda, por parte, por ejemplo, del Partido Popular, la función clave que tiene, pero hemos visto que, por ejemplo, acaban de anunciarnos que empiezan a comprender el sentido que tiene.

Es verdad que hemos tenido muchas charlas al respecto y creo que se ha explicado bien. Seguiremos explicando también que la parte de la comercialización no tiene que ver tanto con competir con Endesa o cualquier empresa, sino que tiene que ver con generar la propia energía para poderla poner a distribución de las familias más humildes que luchan contra la pobreza energética y, sobre todo poder seguir implantando renovables, no tiene que ver con un tema comercial competitivo, sino de dar servicio a los ciudadanos y de poder seguir creciendo.

En cuanto al Instituto Balear de la Energía, que no sea deficitario para la comunidad autónoma.

En cuanto a la Dirección General de Industria, vemos que aumenta, es un aumento de un 13%, que no es poco, y además hace todos los esfuerzos o casi todos los esfuerzos en modernización y sobre todo en reconversión industrial. Aquí, claro, el diputado del Partido Popular que me ha precedido ha puesto el acento, las materias primas suben, pero es que somos islas; quiero decir, si hacemos un análisis real de cómo es la industria actual y por qué industria debemos apostar, debe ser la del conocimiento, quiero decir, la que no depende de materias primas; siendo islas, lo más inteligente es apostar por la industria del conocimiento, modernizar la ya existente, la industria tradicional; conseguir ser competitivos, encauzándolo a una digitalización o lo que podemos llamar industria, 4.0, pero sobre todo empezar a fortalecer aquellos puntos que hablamos siempre de industria del conocimiento, porque es la que nos hará ser más competitivos y el hecho insular no nos perjudicará.

En ese sentido, sí que vemos que Industria precisamente aumenta y apunta a ese tipo de partidas, con lo cual estamos muy satisfechos y, además, lo enlazamos con otra dirección general que viene a implantar esa innovación, a conseguir que el tejido, sobre todo de pequeña empresa y mediana empresa sea competitivo, que es la de innovación, que vemos que crece precisamente un 34% y que, además, se hacen fomentar la innovación en el impacto de nuestra economía en Baleares, lo

cual creemos que es muy inteligente, y a lo suyo, sobre todo la promoción del aumento de la innovación o la implantación de la innovación en pequeña y mediana empresa, como he comentado.

Son dos direcciones generales que se tienen que encaminar a fortalecer nuestra economía y conseguir una diversificación que no dependa del turismo en sí, pero sobre todo que consiga explotar nuestra economía sin tener en cuenta el hecho insular, que nos puede perjudicar si hablamos de materias primas.

En cuanto a comercio -voy a intentar ir más rápido, porque si no me quedaré sin tiempo- vemos un aumento de un 57%, prácticamente, estamos muy contentos. El mayor esfuerzo se hace en aumentar el tejido comercial y una vez más vuelvo a decir en modernizarlo, lo cual es muy necesario para ser competitivos.

En cuanto al tema de bonos comerciales, sí que comenté que es una herramienta que puede fomentar la cultura de ir a comprar al negocio en lugar de comprar *on line*, crea lazos sobre todo entre la gente joven y el propietario de comercio, con lo cual creemos que son de utilidad, no solo para dar ese impulso a los comercios, que buena falta le hace al pequeño comercio, sino también para generar cultura de acercarte a la tienda de siempre a comprar. En ese sentido, sí que anuncio que haremos una enmienda, como ya se sabe, para igualar o superar los bonos comerciales que se tenían en el anterior presupuesto, pero sí que quiero apuntar que el camino correcto que marca la conselleria es el que debe de seguir, que es conseguir que sean competitivos, modernizando y digitalizando, y que los bonos comerciales acaben siendo solo una herramienta de conseguir acercar a la gente joven al comercio para generar esa cultura en sí. Pero como estamos saliendo ahora mismo de la crisis, creemos que sí que se tiene que conseguir, igualar o superar los que había en los anteriores presupuestos, y trabajaremos para conseguir que una enmienda salga adelante.

No comentaré el tema de la Ley de promoción, de impulso comercial municipal simplemente porque ya tendremos tiempo para debatir, ya que vendrá al Parlamento y el calendario será el que ponga la mesa en.

Sí que quiero puntualizar la importancia de la lucha contra la ludopatía desde la Dirección General de Comercio, que creo que sí que lo están haciendo muy bien, pero sobre todo las campañas de la lucha contra el juego sí que se han de fortalecer, bueno, es una partida que se mantiene, creemos que tiene que tener que ser eficiente en cuanto a su sentido.

La Dirección General de Transparencia, que me estoy quedando sin tiempo, se mantiene en presupuesto, creemos que va en una línea que es acorde, y la Dirección General de Memoria no me gustaría no hacer mención a que sí que aumentó un 80%, sobre todo para ese plan de fosas, que se ha visto el resultado. Estamos hablando de salud democrática, estamos hablando de realmente conseguir recuperar los cuerpos de las familias que fueron víctimas. Estamos hablando de gente que durante décadas ha llorado a sus familiares sin tener un cuerpo donde llorar y simplemente hablamos de hacer justicia, no se habla de nada más. Me alegra muchísimo ver que se aumenta un 80% precisamente para esa reparación,

precisamente para la recuperación de esos cuerpos, y hay que hablarlo aquí en España, aunque parezca que no gusta, en España el dictador murió en su cama, no se derrocó, y eso también supone que haya que hacer planes de educación y de concienciación para que la gente comprenda la memoria democrática, tal como es, estamos hablando de forma objetiva y de que se comprenda el pasado, nada más. Por lo tanto, vemos que se aumenta el 80% y precisamente en esas partidas, en la difusión y educación y sobre todo en la recuperación de cuerpos que, por desgracia, llevan décadas en recuperar y creo que hay que hacer honor a esas familias.

Son unos presupuestos expansivos, creo que en lo que toca esa conselleria apuntan dónde hay que ir, que es a la transición energética, a conseguir empleos de calidad o generar empleos de calidad y, sobre todo, que el tejido industrial y comercial sea competitivo, consiguiendo su modernización y la digitalización.

No sé si me he extendido o no, pero ya acabo, así que muchas gracias, presidente.

EL SR. PRESIDENT:

Molt bé, moltes gràcies, Sr. López. Pertoca el torn de Grup Parlamentari Ciudadanos, té la paraula el Sr. Jesús Méndez, deu minuts.

EL SR MÉNDEZ I BAIGES:

Muchas gracias. Buenos días, Sr. Vicepresidente. Buenos días, señores. Nosotros tenemos, por un lado, que empezar en el marco muy general, felicitándole o agradeciéndole lo propositiva que sigue siendo su conselleria en estos últimos tiempos, en este cierre de legislatura. Sorprende digamos el empuje que siguen manteniendo, lo que es de agradecer. Ahora bien, el problema es que ésta es una conselleria tremendamente heterogénea, por decirlo de alguna manera, yo para entenderme, para manejarme tanto en los números, como en los conceptos, me hago sus asignaturas de letras y sus asignaturas de ciencias y meto Energía, Comercio y Industria en ciencias, y Transparencia, Memoria y tal, en letras y así -digamos- me hago yo una idea general, una especie de mnemotecnía. Pero creo que, me pregunto cuál es el aglutinador aquí, cuál es el que hace que sea toda una conselleria ..., lógicamente le veo a usted muy como el alcaloide, yo fui muy malo en ciencias, pero bueno, había algo que reunía distintos elementos, lo recuerdo bien.

Bien, entonces sorprende esta diversidad de temas que tratan. Y debe sorprender un poco la convivencia que practican ustedes, los de letras y los de ciencias, que imagino que es la misma que en los institutos. La cuestión es que entendiendo que nuestra labor de oposición, una de las facilidades que les puede dar o de aportaciones que les puede representar, es que a ustedes desde dentro, los árboles no les dejan ver el bosque y la cierta perspectiva que nos da el estar fuera y además el estar fuera, incluso con una cierta voluntad crítica y una cierta voluntad malévola, nos permite -digamos- observar lo que a ustedes, lógicamente desde dentro, ya les digo que los árboles no les dejan ver el bosque.

Entonces, en primer lugar tenemos lo genérico de los fondos y de la gran aportación de fondos que suponen los Next Generation y los crecimientos de los fondos europeos y tal. Nosotros -como saben-, digo desde Ciudadanos, somos mucho más partidarios de aprovechar los grandes fondos en lo infraestructural, en algo que nos permanezca, en crearnos más que nada posibilidades para precisamente luego desarrollar, posibilidades de cosas concretas, de cosas fabricadas, hechas que nos queden, de infraestructuras, que desarrollos conceptuales; o sea, nos da cierto miedo que esta voluntad social haga que se diluyan.

Pero entiendan una cosa, nosotros es que no vemos, por ejemplo he oído críticas de ayudas al comercio, la industria, las empresas, diciendo “bueno, bien que aceptan las ayudas”. Nosotros no las entendemos como ayudas, las entendemos como damnificaciones, o sea, que nuestro comercio sí, pero nuestro comercio tuvo que ajustarse a una normativa muy restrictiva durante los dos años de la pandemia, les tuvimos cerradas las calles durante el confinamiento, y entendemos que se les deben unas damnificaciones. Es un concepto ya conceptualmente ..., me sirve para explicarles los puntos de vista, lo que nos diferencia y, como ven, los dos puntos de vista son humanos, razonables, ... en fin, no es... Y además, no deben promover el mutuo odio entre nosotros, según aprendemos en memoria democrática.

Entonces, la cuestión de esta aplicación de fondos ... y después la cierta preocupación de que esta dimensión social o este reparto participativo y creativo, cuánto puede practicar del proceso inflacionario. Digo que tenemos que tener mucho cuidado, porque la asignación de tantos fondos, como ven, una de las cosas que está haciendo es que todo valga más. Es parte del proceso, con lo que de cuántas mayores cantidades hablamos, más cuesta todo, con lo que las cantidades en realidad se conviertan en menores; eso es, una cierta preocupación sobre los fondos, que me permita, digamos, mostrarles el punto de vista desde el que nosotros trabajaremos nuestras enmiendas.

Me ha sorprendido, primero que nada, el orden -y perdónenme el concepto-, no, el orden en que está realizada la memoria, que empieza por Transparencia, Memoria Democrática, empieza por las letras. Ustedes saben que en las letras siempre ha habido cierta cosa, cierto acercamiento a las marías, ¿no? Lo hago ver por una cuestión, el orden de la memoria, que no ha sido lo habitual durante estos últimos años, es decir, tendíamos a empezar por Transición Energética, tendíamos a empezar las anteriores memorias, van más de ciencias a letras, ésta va de letras a ciencias, lo que me ha gustado mucho. Y sin embargo, el discurso de presentación ha vuelto a ser de ciencias a letras. No sé si es significativo, pero creo que merece la pena observarlo. Debe haber voluntades encontradas en ello.

Entonces, si vamos directamente a las cuestiones, una vez hechas las diferencias, en Energía nos vuela a preocupar, Sr. Yllanes, que los grandes objetivos, los tres grandes objetivos sean: ahorro, eficiencia y generación. Y vuelvo a manifestarle mi preocupación -debo haberme vuelto muy ordenado yo-, mi preocupación por el orden. Generación, eficiencia, ahorro. ¿Qué consideramos del cambio de las luminarias, por ejemplo,

que nos ha propuesto como ejemplo? ¿Ahorro o eficiencia? Nosotros creemos que debemos considerarlo en el capítulo de eficiencia, no ahorro. Entendemos que desde una Conselleria de Energía, la principal preocupación debe ser la provisión, la distribución, el hacer llegar, no el hacer ahorrar. Es un punto de vista, como existen... Ya les manifiesto que mis puntos de vista son..., los puntos de vista liberales, son francamente distintos, pero tienen su sentido. Quiero decir que van por una cierta formulación social y ha funcionado en muchas sociedades y además ha significado en muchos casos, un gran progreso para la humanidad. Pero yo les planteo cuáles son los puntos de vista.

Entonces -digo- para nosotros es importante que la conselleria debe preocuparse más de generación, generación renovable, aspecto en el que creemos que se va bastante bien, con los pequeños problemas de los cargadores de coches, las trabas burocráticas a los parques solares y nuestros propios problemas administrativos, de cómo realizamos eso. Pero vamos, creemos que están ustedes bien en el camino de la dinamización, en cualquier caso es el camino que hay que seguir y además es la generación de energía que realmente podemos permitirnos en Baleares, porque son los recursos de los que disponemos. No tenemos otros, en realidad los otros los tenemos que traer.

Entonces, en política industrial, lamentablemente me conduce a la pregunta que le ha hecho sobre esto el Sr. Sagreras. ¿Cómo vamos de diversificación? ¿Cuál es su valoración después de estos cuatro años? ¿Es posible la diversificación o estamos luchando por una especie de ideal, o realmente estamos consiguiendo transformar nuestros medios de producción? Entonces, ¿qué necesidades cubrimos con nuestras capacidades industriales? ¿Cuáles son nuestras capacidades? ¿En qué podemos resultar competitivos? Digamos que sus observatorios y sus medios de estudio nos deberían permitir un análisis un poco clarificador. O sea, a mí me gustaría saber si tenemos algunas pistas en eso, porque le garantizo que aquí el bosque lo vemos desde muy lejos.

En cuanto a comercio, valoramos que para ustedes las cámaras, el doble de su participación en innovación y su participación promoción del comercio y esto, está bien, pero creemos que deberíamos añadir una tercera pata, que es su capacidad de aportación en las cuestiones de importación y exportación. Las cámaras no dejan de ser un elemento muy valioso de cómo nos relacionamos con el exterior, tanto trayendo como emitiendo productos. Nos gustaría que desarrolláramos, que observáramos, y les plantearemos algunas enmiendas en esa dirección, en ayudar en cuanto a esa dirección.

Ahora, en cuanto a los comercios emblemáticos, me gustaría saber cuáles son los criterios que empleamos para considerarlos emblemáticos. La palabra es tan significativa, tan emblemática ella misma, que parece aportarnos todo un paraguas intelectual de que estamos hablando, pero deberíamos dejar muy claros esos criterios.

Entonces dejando atrás las ciencias, podemos proceder a las letras, en el tema de la transparencia, sus indicadores de cultura y participación. Esa voluntad de transferirla..., el problema de

éstas es que son muy difíciles, es verdad que es un asunto completamente transversal, no podemos limitarnos a lo que vemos en portales, es una especie de creación de cultura en nuestras administraciones y en nuestra... Bien, creemos que el objetivo es muy difícil, ¿eh?, somos muy... somos (...) partidarios y también el tema de participación y cómo el...

EL SR. PRESIDENT:

Sr. Méndez, per favor, vagi acabant.

EL SR. MÉNDEZ I BAIGES:

Vale, iba a terminar con memoria democrática, pero, bueno, lo doy per terminado, perdón, creo que (...).

Gracias, Sr. Presidente.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Méndez. Pertoca el torn al Grup Parlamentari MÉS per Mallorca. Té la paraula el Sr. Joan Mas, deu minuts.

EL MAS I TUGORES:

Gràcies, president. Bé, gràcies, conseller, vicepresident, per ser avui aquí, a tot el seu equip també per ser avui aquí. És evident que vivim en un moment de canvi climàtic, vull dir, som a la compareixença de pressuposts en ple novembre i anam en màniga curta sense cap problema ni un, al contrari, els que van més abrigats deuen tenir un poc de calor. Per tant, confiïm que avui aquí ningú no plantegi la negació d'aquest canvi climàtic i la negació de la mà de l'home en aquest canvi climàtic. Confiïm que així sigui i els criteris científics siguin, com a mínim, respectats.

Parlam de canvi climàtic, ja com a primer plantejament, l'altre dia varen venir algunes de les persones que han fet l'informe del Comitè d'Experts sobre Canvi Climàtic i un dels plantejaments que li faig és, per dir-ho de qualque manera, l'impacte damunt els pressuposts o com s'ha tengut en compte damunt els pressuposts aquest informe d'aquest comitè d'experts, perquè la veritat és que és molt clar, l'informe, és molt evident i creïm, entenem que entre la declaració d'emergència climàtica i aquest informe, ens agradaria saber això, l'impacte que ha tengut o com s'han tengut en compte aquestes qüestions a l'hora d'elaborar els pressuposts.

És important veure com ha crescut aquest pressupost, el pressupost de la seva conselleria des de 2020, vostè ha parlat del doble o un poc més del doble. Per tant, vol dir també que el Govern de les Illes Balears s'agafa seriosament la qüestió aquesta del canvi de model econòmic, etc., perquè al final parlam ..., i s'aprofiten molt bé també els fons europeus i els fons d'insularitat perquè s'aprofiten per a allò que han de ser, per influir directament damunt l'economia i el model econòmic.

Quant, per exemple, a comerç, he de dir que és un encert que s'hagi plantejat la llei, aquesta llei que varen aprovar en Consell de Govern. És important que es tinguin en compte els ajuntaments i que la feina, per dir-ho de qualque manera, es

faci conjuntament amb els ajuntaments, que són al cap i a la fi els que coneixen el teixit comercial i la trama urbana de cada de municipi. I és important que es faci tenint en compte el comerç tradicional i de proximitat, perquè veim una substitució, sobretot al centre, per exemple, al centre de Palma, però també al centre de Manacor, d'Inca, de comerç tradicional i de proximitat per franquícies. I és cert, hi continua havent comerç, és cert, hi continua havent gent i ambient pel carrer i ambient comercial, però no és... no hi ha una generació i repartiment de riquesa, no hi ha un teixit comercial que arribi a les indústries locals, a la pagesia local, etc. Per tant, entenem que aquesta llei ha de preveure mecanismes, no sé quins, eh?, vull dir, això, entre els comerciants, els experts, els tècnics, ho haurien d'aclarir, però sí que notam aquesta substitució que va passant i creïm que és delicat, perquè, la riquesa que es genera no repercuteix al país.

Quant a l'Institut Balear de l'Energia, és clar..., en aquest cas és que no ens queda més que lloar la feina que es fa, més que res perquè no s'ha dedicat només a gestionar allò que té, sinó que s'ha actuat de forma proactiva, cercant sempre... generant polítiques, generant polítiques, sí, d'estalvi, per exemple, que nosaltres sí que creïm que és necessari l'estalvi, perquè ni el territori ni..., no hi ha res que sigui infinit. Per tant, sí que creïm que és necessari l'estalvi i, a més, creïm que és necessari l'estalvi per una qüestió de consciència ecològica, econòmica i social, per..., creïm que sí, que és necessari impulsar mesures d'estalvi, però és que l'Institut Balear de l'Energia, anam més enllà, cerca estalvi, cerca generació, cerca compartir, genera un model, per dir-ho de qualque manera, energètic propi, i això, la veritat és que és de lloar, supòs que és per això també aquesta pujada de pressuposts perquè hi ha una feina darrere important.

I nosaltres sí que creïm que hauria d'anar i com a objectiu s'hauria de tenir ser una empresa pública comercialitzadora d'energies netes. Per tant, nosaltres no només la volem tal com és ara, sinó que som ambiciosos i creïm que ha d'anar, que ha de tenir com a objectiu això, ser una empresa pública comercialitzadora d'energies netes.

Vostè ha parlat de canvi de model energètic. Nosaltres creïm que una cosa va amb l'altra, hi ha un canvi de model energètic que va relacionat amb el canvi de model econòmic. És a dir, no podem mantenir un model depredador de territori, depredador d'energia, depredador de recursos, no el podem mantenir eternament. Hem de diversificar i hem d'anar cap a aquest model de comerç, indústria, equilibri econòmic, agricultura, equilibri social. Per tant, el canvi de model energètic ens ha de dur també, sense remei, un canvi de model econòmic que vagi cap aquí, cap a l'equilibri, perquè -ja dic- mantenir un model depredador és inviable, és insostenible.

Ens afegim també al que li ha demanat el Sr. Sgreras quant a les explotacions agropecuàries. Creïm que la feina conjunta amb Agricultura és imprescindible en aquest cas, perquè l'energia sí que deu ser una de les despeses o és una de les despeses més importants que tenen les explotacions agràries, i cal tornar a recordar que les explotacions agràries es dediquen a la producció d'aliments, bé imprescindible per a qualsevol societat, i que a les Illes Balears, per exemple, l'aigua l'hem de treure del subsòl, i això genera un consum inevitablement d'energia. Per tant, la producció d'aliments, l'aigua, l'energia, tot

això va plegat i creim que és important que hi hagi aquesta feina conjunta per fer que les explotacions agràries vagin cap a l'autoconsum com més aviat millor.

Ha parlat també del tema del joc, creim que s'ha fet una feina important en aquest cas, a la seva conselleria per posar damunt la taula els problemes de la ludopatia, una malaltia molt greu que no hi ha cap societat... i que, a més, curiosament, massa vegades afecta les barriades més humils de les ciutats i les famílies més humils de la societat. Per tant, l'hem de combatre i la direcció general, el Servei de joc és una eina important per això, per tenir, per anar posant contenció al joc, per tant, a la ludopatia. No els ho hem de posar fàcil, conseller, no els ho hem de posar fàcil.

Internacionalització de les empreses, ha parlat de l'IDI com a una eina fonamental, creim també, hi creim..., és a dir... i creim que s'ha de potenciar. És a dir, tenim una sèrie d'empreses innovadores a les Illes Balears quant a disseny industrial, quant a... Creim que hi ha una sèrie d'empreses que són molt innovadores, vinculades a tots els sectors, sectors agropecuaris, sector de la construcció, etc., i els hem de posar les eines perquè internacionalitzin els seus productes, perquè quan ho fan, triomfen. És a dir, quan aconseguixen aquesta internacionalització són ben acollides a qualsevol lloc del món. Em pareix que l'any passat quan va comparèixer per a pressuposts, li vaig posar l'exemple d'Huguet, la fàbrica de rajoles de Campos, idò per aquí anam, i hem de seguir l'exemple d'Huguet per aconseguir aquesta internacionalització que ens fa universals al cap i a la fi.

I quant a memòria democràtica fan una feina impagable, és a dir, les famílies, les persones que han tengut gent que no han sabut on era durant decennis, poder-les trobar i poder-les tornar és impagable, no només per a les famílies, sinó també per a tot el poble, per tot allò que els envolta. Enguany hem tengut l'oportunitat que tornàs qui va ser batle d'Algaida en temps de la República, que l'assassinaren, i va ser tot el poble que el va rebre, que el va tornar rebre, i que el va acompanyar a ser enterrat, i que el varen fer fill il·lustre, tota la corporació local va decidir que el farien fill il·lustre.

Vaig acabant, president.

Per tant, creiem que aquesta feina és impagable i s'ha de mantenir, s'ha de seguir.

Només una qüestió, creiem que seria bo que començàssim a plantejar obrir espais de memòria allà on es pogués fer visita i estudi, no quedar-nos amb l'obertura de fosses, no quedar-nos amb aquests plantejaments, sinó començar a fer plantejaments museístics, d'espais d'estudi; ja sé que es fan plantejaments a biblioteques, però per ventura hauríem de pensar alguns espais per poder generar això: visita, estudi, etc.

I acabaria aquí, gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Molt bé, moltes gràcies, Sr. Mas. Pertoca el torn del Grup Parlamentari VOX-Actua Balears, té la paraula el Sr. Sergio Rodríguez, per un temps de deu minuts.

EL SR. RODRÍGUEZ I FARRÉ:

Gracias, Sr. Presidente, buenos días, y bienvenido, Sr. Vicepresidente, y todo el grupo de asesores, trabajadores, directores generales que le acompañan, que casi son superiores al número de diputados aquí presentes.

A ver, usted, teóricamente, es la persona encargada de luchar, combatir, por lo menos detener el apocalipsis climático que se nos viene encima y del que tanto se ha hablado hoy, este fin de los tiempos que se avecina y que nadie pone en duda. Desde este punto de vista, estaríamos interesados, pero hay un par de temas que no me han quedado muy claros, por ejemplo, usted ha hablado de que este germen de futura empresa pública de la energía que estamos creando va a atender a una autosuficiencia financiera a medio plazo, esa es la intención, vendiendo energía a precio de coste. A mí me gustaría que me explicara ¿cómo se puede obtener una autofinanciación vendiendo algo a precio de coste, porque a lo mejor ha hallado usted la piedra filosofal, y me gustaría que me explicara cómo podemos obtener un beneficio que autofinancie una empresa si estamos vendiendo lo que producimos exactamente al mismo precio al que lo compramos? Esta es la duda que tengo, es lo que usted ha dicho.

Por eso, como eso me ha generado una duda, yo supongo que usted me la aclarará.

Luego hay el tema de los puntos de recarga, de los que ustedes se sienten tan orgullosos, los puntos de recarga de coches eléctricos; estos puntos de recarga son gratuitos, están en la calle, cualquiera puede llegar y enchufar su coche eléctrico, y yo me pregunto: de la misma manera que los impuestos que afectan igual a toda la ciudadanía, son posiblemente los más injustos de los impuestos, porque no cumplen esa ley de progresividad, es decir, a una persona de alto nivel económico ir a comprar a un supermercado paga exactamente el mismo IVA que un parado, ese tipo de imposición necesaria para sostener todo lo público, es la más injusta, no es como el IRPF que es progresivo, el que más tiene más paga, no acabamos de entender esta política de subvención indiscriminada lineal, que en este caso concreto, además, suele afectar al que más tiene; es decir, estos puntos de recarga gratuita de unos coches eléctricos que no están al alcance de la mayoría de los ciudadanos, los están pagando precisamente todos los ciudadanos, incluso los que menos tienen, estamos pagándole a un señor que recargue su Tesla de 200.000 euros, de manera gratuita. Queda muy verde, muy sostenible, pero consideramos que habría que empezar a pensar si es función de los contribuyentes y de los poderes públicos financiar los caprichos climáticos de los ricos, que no todos se pueden permitir.

Luego le he oído algo así como que íbamos a aumentar una partida para participar en un organismo de estos que existe en las regiones europeas, que, gracias a este incremento íbamos a participar de manera plena y con voz y voto en este organismo, me gustaría saber si este aumento de presupuesto dentro de esta partida para participar de este organismo de las regiones europeas es una especie de cuota de ingresos, es decir que tengamos que pagar un mínimo para poder estar allí sentados

y representados, o si esto no es de esta manera, que es lo que más o menos he entendido de su explicación.

Claro, usted, ya digo, teóricamente es la persona encargada de tener este... o intentarlo por lo menos dentro del Gobierno balear, las consecuencias nefastas del cambio climático, que el Sr. Pau Vilchez, que es un profesor contratado de la OIT de Derecho político, por eso yo en su momento dudé de si era la persona adecuada de formación científica para presidir este Comité de Expertos, en un debate que tuvimos en el pasado Pleno, porqué, no sé, yo, por ejemplo, estoy licenciado en geografía, a lo mejor tengo más formación científica que este señor para hablar desde el punto de vista científico, del que ustedes siempre hablan de sus comités de expertos; pues este señor, en su interesantísima disertación dijo, pues, que “él podía entender que alguien cogiera un avión para ir a ver a su madre enferma a Barcelona, pero que era inasumible para ir a pasar un fin de semana a París”, palabras textuales. Y yo entiendo esa preocupación porque... y me gustaría saber también si estamos en esa preocupación por la huella de carbono, y teniendo en cuenta que, por ejemplo, para irnos a la Cumbre del Clima de Egipto, el Gobierno de España, del que su partido forma parte, ha movilizad un Airbus y un Falcon. Con lo cual, a veces nos da a entender que esa preocupación que ustedes tienen por el cambio climático, declarar una emergencia climática, o sea declararon ustedes una emergencia, cuando uno decreta una emergencia realmente tiene que volcar los máximos recursos que pueda a detener esa emergencia que va a acabar, pues, con nuestra forma de vida.

Yo no lo veo reflejado en estos presupuestos, estos presupuestos aumentan las partidas, especialmente todas ellas, bueno, menos la de Transparencia, que, como supongo que funciona muy bien, apenas la tocan, pero lo que duplica prácticamente, y se ve que su máximo interés es el tema que ustedes han dejado para el final, y que a nosotros también nos preocupa mucho, que es el tema de la memoria democrática y la Ley de fosas.

Usted, en una intervención en el Pleno del Parlamento dijo que ahora que había decidido voluntariamente abandonar la vida pública política, de lo que más orgulloso se sentía a lo largo de estos casi cuatro años de legislatura es de haber desenterrado a estos muertos de la Guerra Civil, lo dijo usted en ese momento, que era de lo que usted se sentía más orgulloso; es decir, el cambio climático, la emergencia es muy importante, pero lo que a usted le ha hecho más feliz es esa parte de su trabajo en esta conselleria, lo cual también me hace dudar de esa emergencia climática, porque si realmente es tan importante debería ser de lo que usted se sintiese más orgulloso de haber desarrollado.

Pero a mí, en concreto, de estos presupuestos lo que me gustaría conocer es de estos 2 millones y pico que vamos a dedicar a la memoria democrática, Ley de fosas, etc., ¿nosotros vamos a pagar directamente esas labores de búsqueda, desenterrar, identificar o lo hacemos a través de subvenciones a las entidades denominadas memorialistas? Si lo hacemos nosotros directamente, me gustaría saber también ¿cuál es el coste de cada una de las pruebas de ADN que están ustedes realizando para la identificación de los cadáveres?

Porque el diputado que me ha precedido dice que hacen un trabajo impagable, y no es impagable, lo pagamos todos y lo pagan todos los ciudadanos, porque tiene un coste, tiene un coste que nosotros pagamos, con lo cual el trabajo es pagable, pagable, se factura, se emiten facturas, y se pagan para identificar. Usted dijo en su momento que también querían intentar identificar a las personas que en el desembarco de Bayo en Portocristo correspondían a ciertas poblaciones que habían ustedes más o menos identificado de Cataluña y que iban a hacer un muestreo muy amplio para intentar identificar a todas esas personas que vinieron aquí, desembarcaron, por lo visto con un comportamiento ejemplar, y nos gustaría saber si sigue usted empeñado en esta tarea, en esta identificación de estas personas y ... porque realmente, ya digo, nosotros vamos a dejar el debate político para el debate de presupuestos, pero como estamos en un debate de presupuestos, nos gustaría saber esto: qué nos cuestan esas pruebas de ADN, qué nos cuestan esas labores de exhumación, si se hace directamente, si subvencionan ustedes a otras entidades que hacen el trabajo, si lo hacen mediante un concurso público, si son subvenciones directas, ... En definitiva, nos gustaría aclarar esa parte del presupuesto que, aun siendo mínima en el conjunto de su conselleria, es de la que usted siempre ha dicho que se siente más orgulloso.

Gracias, Sr. Presidente.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Rodríguez. Pertoca el torn del Grup Parlamentari El Pi Proposta per les Illes Balears, té la paraula la Sra. Maria Antònia Sureda, que entenc que intervé en substitució del Sr. Josep Melià, deu minuts.

LA SRA. SUREDA I MARTÍ:

Gràcies, president. Efectivament, no he tengut temps de dir-ho abans, substituesc el Sr. Josep Melià.

Gràcies, Sr. Yllanes, Sr. Vicepresident, a vostè i a l'equip que l'acompanya per venir a explicar-nos els pressuposts de la seva conselleria per a 2023, Com sap des d'El Pi sempre hem defensat i som conscients que és una conselleria estratègica, és una conselleria on parlam de canvi climàtic i transició energètica, i és una conselleria on parlam tots de canvi de transformació, de diversificació del model econòmic, i per això es necessiten molts de doblers perquè la inversió és important.

Li puc dir que està d'enhorabona perquè ha pujat significativament els pressuposts de la seva conselleria, però tots som conscients que no basta gairebé és 1,35% del pressupost general i per fer feina en aquest sentit i els costos que suposen tot aquest tipus de transformacions, són molt elevats, i és necessari que hi hagi recursos econòmics importants.

Jo, en principi, evidentment, he vengut avui a escoltar-lo, a mirar quines són les propostes de futur; evidentment, són propostes continuistes de la feina que s'ha fet fins ara. Nosaltres sempre hem estat molt d'acord amb les polítiques que s'han fet d'autoconsum perquè hi hagi aquest canvi de model de reducció del consum de l'impuls de les renovables i per mobilitat sostenible; altres companys ja li han comentat, dins els

pressuposts passats, nosaltres també parlarem d'aquest autoconsum, sobretot en tema d'agricultura i ramaderia, ja dins els pressuposts d'Agricultura varem sol·licitar i es varen aprovar a la fi unes bonificacions, unes ajudes per al cost elèctric, però consideram que no només s'han de donar subvencions i ajudes, sinó que s'ha d'ajudar a potenciar que es puguin autoregular i poder fer aquesta autoconsum. Per això aquestes polítiques són necessàries perquè es puguin posar plaques en aquestes finques.

Per això crec que és importantíssima la coordinació entre la conselleria seva i la Conselleria d'Agricultura, perquè el que va fallar -i ho ha dit una miqueta el Sr. Sagreras- és que els agricultors, els ramaders no tengueren constància d'aquesta línia d'ajudes, i el que és necessari és que hi hagi una bona informació i que es faciliti la feina perquè puguin posar aquestes plaques de d'autoconsum.

Ha parlat vostè, del canvi climàtic, de l'adaptació als municipis, que hi hauria una inversió d'uns 14,5 milions d'euros, m'agradaria saber en quina línia de feina es farà aquesta adaptació o quines són les accions que es podran dur a terme des dels municipis per a aquesta adaptació, per a aquestes ajudes que han d'arribar.

Un altre dels temes que vostè, a més, el dia que en parlàvem feia capades, és el tema de l'energia eòlica marina. Nosaltres, en el Debat de política general, varem fer una proposta de resolució de resolució per poder impulsar i tramitar molins de vent. D'aquesta energia no n'ha parlat gens, es va aprovar la proposta, m'agradaria saber si hi ha -ja li avanç que nosaltres, evidentment, farem esmenes en aquest sentit-, però si hi ha partides destinades a estudis i ja a possibles realitats en aquest sentit.

També m'agradaria saber ..., es parla que seguim amb el 5% de generació elèctrica renovable, és un percentatge molt petit, però a veure quina és la fita de cara a acabar les ajudes que s'han donat fins ara i les que es donen per a 2023, quina és la fita on pensa vostè que arribarem.

En tema de política industrial, són bàsiques la modernització i la innovació de l'empresa, jo crec que, ... a més, ahir vaig poder anar a una taula rodona on es parlava de formació professional i com la formació professional prepara els joves i els no tan joves per a la modernització; crec que és bàsica, i crec que tenim una necessitat transversal que les empreses puguin dir què es necessita, que Educació faci la feina de posar a l'abast de les empreses aquells cursos i aquelles eines per veure el que es necessita i que en tema de transformació, que ja sé que és la seva conselleria, es posin les eines adients per ajudar a aquesta transformació digital o a aquesta transformació. Pensam que en innovació el pressupost que hi ha és ínfim, és molt petit i que s'hauria d'apostar molt més en aquest sentit. M'agradaria saber si de les ajudes que es demanen de les peticions d'ajudes, a quin tant per cent es pot arribar amb les ajudes que dona el Govern.

Com dic, en tema d'innovació falta molta despesa, perquè parlem d'aquests canvis de transformacions, dels canvis de model i és bàsic, en temes d'innovació, fer una aposta important i posar-hi els recursos necessaris.

En tema de comerç, vostè sap que és una aposta d'El Pi la petita i mitjana empresa. Nosaltres varem ser els que juntament amb un altre grup parlamentari varem posar la iniciativa dels bons per poder ajudar la gent, ja no només en temps de crisi, que ajudaves el ciutadà i ajudaves l'empresa que hi pogués anar a comprar directament, sinó també -com s'ha dit- perquè no es perdi el costum d'anar a comprar al petit i mitjà comerç, ens trobam amb zones que pareixen desèrtiques, que es tanquen establiments, i la veritat és una llàstima.

Es fa feina en el tema d'Emblemàtics, sí que ens trobam en els municipis que per adaptar-se al segle XXI han fet una certa transformació a les seves edificacions, a la seva visió general de comerç, però que són negocis que canvien i s'adapten en el temps. I això és important. Nosaltres seguirem apostant, evidentment, pels bons comercials, apostam pels centres comercials a cel obert, creim que és bàsic. Jo tenc personalment faig feina en el meu municipi, evidentment, i també pensam i pens que s'ha d'anar molt alerta a donar subvencions a un tipus de comerç, perquè tothom, pel fet de tenir una subvenció que l'ajudi, es pot aferrar a fer un canvi de model quan hi ha realitats que no són aquestes. M'explicaré. A les zones turístiques no pots fer un centre comercial a cel obert on, per ventura, només hi ha cinc mesos d'obertura d'establiments, són zones totalment turístiques. Crec que s'ha d'analitzar i s'ha d'apostar i ajudar el petit i mitjà comerç, però amb les realitats de cada zona i amb la realitat i la idiosincràsia del municipi. I per això crec que amb la Llei de l'impuls comercial s'han de tenir en compte tots aquests factors i s'ha d'analitzar bé els tipus de comerç que hi tenim. Per tant, s'hi ha de fer feina de manera paral·lela.

En tema de participació, es van fer les feines de transparència i de participació.

I en tema de memòria democràtica jo, només dir, que s'ha de seguir amb la feina iniciada, que ha arribat tard, però que va arribar, i jo crec que és fer justícia i és retrobar aquelles persones, aquells familiars que no sabien on poder-los plorar i on poder-los visitar, jo amb això, ja trob que és bàsic i s'ha de continuar fent feina. Per tant, l'ànim que es continuï fent feina.

Moltes gràcies, president.

EL SR. PRESIDENT:

Molt bé, moltes gràcies, Sra. Sureda, per la seva intervenció. Torn del Grup Parlamentari Mixt. Té la paraula el Sr. Antonio Sanz, deu minuts.

EL SR. SANZ I IGUAL:

Gràcies, Sr. President. Sr. Yllanes, Sr. Vicepresident, moltes gràcies per la compareixença que ha fet explicant els pressuposts i també pel paper que ha fet els darrers tres anys, també apropant aquestes tasques de la seva conselleria, tan transversal, a l'illa de Formentera.

Ja li avanç que seré ràpid perquè he de partir, ara a les 11.00, he de ser a un altre lloc en qüestió de mitja hora, però sí que li faré una intervenció sobre les qüestions de què ha parlat.

El primer de tot, la part de transició energètica. I hi començaré perquè crec que és un eix cabdal, no només de la seva conselleria, sinó del Govern. Per quin motiu?, perquè ens trobam -tot i que alguns vulguin negar-la- en una emergència climàtica que, la declaris o no, és un acte parlamentari, polític, administratiu, però la realitat és la que és, per molt que la vulguem negar.

L'emergència climàtica és que tenim ara mateix una pujada del nivell de la mar, prop d'un 1,3 graus -si arribem a 1,5 potser sigui irreversible-, avalat per experts científics de tot el món, el 95% dels científics del món ho avalen, tot i que alguns vulguin negar-ho. Llavors, que continuem fent feina en estalvi, en eficiència, en generació i en la mobilitat, també elèctrica, és necessari.

La mobilitat elèctrica, ja ho hem parlat alguna vegada, hi ha molts de plans però el que passa moltes vegades és que Formentera es troba molt lluny físicament i, de vegades, no només físicament, i ho hem parlat; i faria falta que les campanyes de publicitat també en els plans de mobilitat, per exemple, arribassin tal volta físicament, és una demanda que sí que li he fet en diverses ocasions, la faré també ara mateix en seu parlamentària. Faria falta que aquestes campanyes es fessin físicament a Formentera. Per quin motiu? Perquè quan es fan físicament, la gent li posa cara i ulls a un projecte com a tal i és més senzill, aquí, a Mallorca són més habituals, molt sovint es veuen campanyes però a Formentera no es veuen tant i sí que faria falta.

I aquí em referiré als mil punts de recàrrega. Crec que és una fita molt important. Formentera ja s'ha inclòs dins del MELIB, però no sé si d'aquests 1.000 punts de recàrrega se'n faran també a Formentera, els que hi ha ara mateix estan fets pel Consell de Formentera, i sí que faria falta per potenciar la mobilitat elèctrica, que també forma part del projecte Formentera.eco de regulació de vehicles i que a molts indrets volen també copiar, perquè és un bon projecte, si es podria tenir en compte en aquests mil punts o si hi està inclosa.

Han parlat de l'autoconsum. A Formentera em consta -per veïns, per amics- que està incrementant-se l'autoconsum, és un dels llocs on en percentatge més s'ha incrementat, però sí que és cert que necessitaríem que arribàs més; sí que en la seva intervenció ha dit que l'IDAE territorialitza les inversions, li faig una altra demanda -que també n'hem parlat-, faria falta que les subvencions fossin també territorialitzades per illa, per quin motiu?, perquè moltes vegades l'abast administratiu que s'ha de fer per arribar a una subvenció, quan arriba el moment de fer la demanda de la subvenció, possiblement aquí a Mallorca -i em consta que una consultoria de Formentera m'ho ha traslladat d'aquesta manera- que en el moment s'ha fet aquesta demanda -ja n'hi ha potser 700 de registrades-, quan arriben les de Formentera de vegades s'han exhaurit, que és bo que s'exhaureixin, vol dir que estam en el camí correcte, però si volem que arribi també a l'illa de Formentera seria necessari, tal volta, a alguna part poder territorialitza-les.

Aquí, també, donar les gràcies tant al director general d'Energia com al gerent de l'Institut Balear d'Energia, perquè em consta que estam fent la tasca de potenciar, tot i que, de vegades les normes també territorialitzades de Formentera no

faciliten la instal·lació i llavors hem d'arribar a un enteniment per poder aconseguir instal·lar-les.

Em sume a la petició que li han fet de la part de les instal·lacions agropecuàries. Les normes territorials de Formentera sí que les fan, però faria falta..., jo faria una passa més: no només les instal·lacions agropecuàries per posar les plaques fotovoltaïques, sinó tots els edificis públics que hi hagi, que es facin projectes també a Formentera, d'aquests que s'han anunciat en els projectes..., creixen, es multipliquen, però avui, pràcticament el pressupost de canvi climàtic del 2020, que es facin projectes, que des de l'Institut Balear de l'Energia es facin projectes per cobrir, perquè en tenim, d'edificis públics, i no estan cobertes. Podem parlar de la dessaladora, de la depuradora, podríem parlar, em consta que treballen en els dipòsits, que ara mateix un decret de Sanitat no ho permet, que es treballi perquè aquest decret sigui canviat per poder cobrir-los també de fotovoltaïques, perquè seria una forma de, territoris antropitzats, ja convertir-los en una font d'energia solar i seria necessari poder fer-ho.

En referència al comerç local, també ha parlat d'uns xecs de consultoria, també de les PIME, etc. No sé si és el mateix, si aquestes campanyes han arribat a Formentera o quines són les xifres que arriben a Formentera, d'aquesta qüestió, i seria important.

Respecte d'indústria, sí que és cert que allà només tenim un polígon industrial i està, la indústria de Formentera, podríem dir que el 99%, és turística, no sorprendria ningú, però sí que tal volta crec que una aportació que ha fet el company del Grup Parlamentari Podem és que treballem en el coneixement. Formentera podria ser un lloc per treballar, tal volta, la descentralització o aquests nòmades digitals que volen treballar, potser que la indústria fes un impuls en aquesta qüestió.

I, per acabar, perquè de veritat que no tinc molt més temps perquè he de partir, s'ha parlat del preu, de les inversions, del cost..., de l'ADN. Jo li diré que considere que les coses... -bé, no ho dic jo, ja ho han dit-, les coses no tenen preu, tenen valor i, com va dir Molière, el valor que tenen les coses és el que nosaltres li donem, i des de Formentera li donem molt de valor al que estan fent en memòria democràtica com, per exemple, l'obra que es va fer fa gairebé dues setmanes, *Fragments a Mallorca davant la Guerra Civil*, que recomanaria que tots els diputats la vessin, perquè posa de manifest quina és la realitat i surts amb la pell capgirada. Jo us puc dir que jo mateix vaig plorar, veient l'obra, perquè de veritat et toca el cor.

En aquesta part -sí que n'hem parlat també altres vegades- l'any passat ja va haver-hi una esmena referent a Es Campament, i em sume a l'aportació que ha fet el diputat del Grup Parlamentari MÉS, referent als espais per a la memòria. Es parla de fer un memorial a Mallorca, potser hauríem de diversificar aquests espais i, per exemple, que l'espai d'Es Campament, un dels camps de concentració que va haver-hi a les Balears -i a aquesta obra justament es parla d'Es Campament- que es fes en aquest pressupost una inversió en Es Campament per poder fer un espai de memòria, necessari, perquè tothom recordi el que hi va passar.

Ja hi havia el camp de concentració número 4 d'Auschwitz: "Qui no coneix la seva història, està condemnat a repetir-la" i, per tant, crec que és important que la coneguem i la reivindicuem, perquè és una necessitat.

Moltes gràcies, encoratjar-lo que continuï així i amb alguna esmena que puguem fer ja en parlarem més al debat de pressuposts.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Molt bé, moltes gràcies, Sr. Sanz. Pertoca el torn del Grup Parlamentari Socialista. Té la paraula el Sr. Carles Bona, deu minuts.

EL SR. BONA I CASAS:

Gràcies, Sr. President. També agrair la presència del vicepresident i de tot el seu equip. Ara, se celebra a Egipte la Conferència de les Nacions Unides sobre el canvi climàtic, i sembla que l'objectiu d'escalfament global d'un grau i mig és ja difícil, sense accions immediates, i és un fet preocupant, no perquè ho digui jo, sinó perquè ho diuen revistes econòmiques com *The Economist*, i és que el canvi climàtic és un problema econòmic de primer ordre. Per exemple, en el cas d'Espanya i sense fer cap previsió, simplement analitzant els darrers quaranta anys, un estudi de la Comissió Europea indica que, durant les darreres quatre dècades, Espanya és el país d'Europa al qual més factura ens han passat els fenòmens climàtics extrems derivats del canvi climàtic: hem perdut el 7,7% del producte interior brut, és a dir, prop de 100.000 milions d'euros perduts des dels anys vuitanta.

En aquest sentit, la Llei de canvi climàtic i transició energètica de les Illes Balears ens marca la fita d'unes illes lliures de combustibles fòssils, i cent per cent d'energies renovables, l'any 2050, i per a 2030 les previsions són de disposar d'un 35% de renovables -un 85% a Menorca, en el marc del programa Menorca 2030.

I què es fa per assolir aquest objectiu? Bé, en el camí de la transició energètica, el sector elèctric realment juga un paper clau pel seu potencial descarbonitzador i, segons les dades de Red Eléctrica de España, s'ha doblat la potència instal·lada de renovables per l'increment de solar fotovoltaica, que pràcticament s'ha triplicat, tot i que també tenim residus renovables, però no hem augmentat la potència instal·lada en aquest sentit, i s'ha doblat també la generació de solar fotovoltaica.

De fet, aquest dissabte passat ho destacava el director general Pep Malagrava: a les 12.25 les renovables van arribar a abastir el 24,26% de la demanda. Si hi sumam l'energia rebuda a través de l'enllaç amb la península arribàvem al 29%; és un fet puntual, però és un nou rècord d'aportació renovable a Balears, en el medi elèctric, i s'ha establert en ple mes de novembre, la qual cosa crec que és un fet remarcable.

I tot això no s'hauria aconseguit sense l'acció del Govern, acompanyada per aquests pressuposts que, en certa manera, ja

anunciaven des de feia temps, amb els fons europeus Next Generation, que la transició o serà verda o no serà, i han contagiat a la ciutadania -consideram- amb unes xifres d'autoconsum espectaculars: en els darrers tres anys, les instal·lacions d'autoconsum de particulars, administracions públiques i empreses s'han incrementat en més d'un 1.000%, i la darrera convocatòria ja ha rebut 2.414 sol·licituds -vostè parlava de 7.000 instal·lacions en total-; una resposta de la ciutadania que demostra que Balears és un exemple en la lluita contra el canvi climàtic i el procés de descarbonització, i que la ciutadania està en sintonia amb la línia estratègica marcada pel Govern, a través de l'elaboració dels seus pressuposts. I és que el pressupost de l'any passat ja va multiplicar per quatre -com deia vostè- el pressupost destinat a la transició energètica, i enguany l'incrementa un 53%, el que suposa haver-lo multiplicat per vuit -com deia vostè- en tres anys, o per 6,4 en només dos anys.

El mateix, si fa no fa, que li ha passat a l'Institut Balear de l'Energia, però només en un sol any, que creix un 539%, passant de 4,1 a 26,2 milions d'euros. I a nivell global, la Conselleria de Vicepresidència i Transició Energètica, ha crescut un 41%, passant de 68,7 a 97,1 milions d'euros.

I, per altra banda, juntament amb els fons propis de la comunitat, la seva conselleria rep també fons del Ministeri per a la Transició Ecològica i Repte Demogràfic, a través del Pla de recuperació, transformació i resiliència, "Espanya pot", i m'estic referint al PITEIB que ha mencionat vostè, el Pla d'inversions per a la transició energètica de les Illes Balears, que -si no vaig errat- també incideix en temes de mobilitat, fet que consideram important, perquè actualment, és ver que la majoria de les emissions de gasos d'efecte hivernacle de les Balears ja provenen del sector del transport, i crec que el finançament, aquest pla mostra, tal com diu el comissionat del Govern d'Espanya per a l'impuls d'una energia sostenible a sistemes insulars, l'exconseller socialista, Marc Pons, que des del Govern d'Espanya hi ha la reflexió clara que no tots els territoris són iguals i s'han d'identificar problemes concrets. I per això, a través dels fons europeus, hi ha 233 milions d'euros exclusius per a les Illes, que tenen l'objectiu d'incrementar la producció d'energies renovables i poder reduir consums que no són necessaris, com per exemple en el cycle de l'aigua o l'eficiència energètica d'edificis, ja que el portaveu del Partit Popular tenia interès a saber com es reduïa aquest consum energètic.

I no sé si vostè, Sr. Vicepresident, ens podria detallar un poc més l'import dedicat a cadascun dels programes d'aquest pla d'inversions del PITEIB, i és que, tot i que les nostres illes han reduït uns 2 milions de tones de diòxid de carboni, de les emissions de 2018 fins a enguany -és un fet que equival a plantar prop de mig milió d'arbres-, tot això ha estat principalment gràcies a la transformació, a la producció d'energia que hem experimentat a les nostres illes. Però, com deia abans, ara mateix el major emissor està sent el sector del transport i, per tant, celebrem també l'assoliment abans del previst, d'aquest objectiu del 1.000 punts de recàrrega i també de les administracions locals, a més de les ajudes del Pla MOVES III.

Des del Grup Parlamentari Socialista, consideram també una política encertada el programa de rehabilitació energètica d'edificis. Entenem que són uns programes que vostès gestionen conjuntament amb la Conselleria de Mobilitat i Habitatge, i són cabdals. La renovació del parc immobiliari és fonamental per assolir l'objectiu de la neutralitat climàtica d'aquí al 2050, així com per impulsar a curt termini -com deia vostè també- llocs de feina i activitat de qualitat i en el sector de la construcció, que passi a ser enfocada cap al sector de la rehabilitació d'edificis. De la mateixa manera que parlava vostè abans de la importància econòmica i laboral de l'autoconsum, és que aquesta adaptació i mitigació del canvi climàtic genera noves oportunitats.

I, per acabar, des del Grup Parlamentari Socialista estam molt contents amb aquests pressuposts, especialment dels de la seva conselleria, perquè en economia consideram que no només és important créixer, sinó establir la direcció del creixement, i el governs són els únics actors de la societat que són capaços d'assegurar que es produeixen les inversions necessàries, de coordinar múltiples actors al voltant d'un objectiu comú, com és la descarbonització i de garantir que els costos i beneficis d'una transició verda es distribueixen de forma equitativa a la nostra societat, per redreçar les injustícies, alhora que resollem la crisi climàtica. I crec que l'exemple més clar d'això darrer són unes actuacions a les llars vulnerables, que ha comentat vostè i que du a terme la seva conselleria.

I començava abans la intervenció parlant d'efectes de meteorologia extrema sobre el nostre país. I a tot això s'han de sumar efectes sobre l'agricultura i la salut. I en aquest sentit, com que el Sr. Rodríguez posava en dubte que segons quines subvencions, més que progressives fossin regressives, recordar que els efectes del canvi climàtic són més durs sobre els més vulnerables. Per exemple, un efecte que estam patint, i jo crec que notam tots, és que, tot i que parlem d'escalfament global, hi ha regions que s'escalfen més que d'altres i a més, els vespres s'escalfen més que els dies. És a dir, quan ens consta dormir perquè fa massa calor, tot això és efecte del canvi climàtic. I estic segur que el Sr. Rodríguez, quan té massa calor el vespre, pot encendre l'aire condicionat, però clar, els més vulnerables no tenen aquesta opció i, a més, això òbviament, suposarà unes necessitats de consum energètic, precisament per no agreujar aquest problema, hauran de ser amb energies que no generin gasos d'efecte hivernacle.

Res més. Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Bona. Respon el vicepresident del Govern.

EL SR. VICEPRESIDENT I CONSELLER DE TRANSICIÓ ENERGÈTICA, SECTORS PRODUCTIUS I MEMÒRIA DEMOCRÀTICA (Juan Pedro Yllanes i Suárez):

Gràcies, Sr. President. Tractaré de tocar tots els temes que s'han tractat aquí, però jo crec que la meua resposta anirà dirigida a diversos grups que han intervingut aquí.

La primera pregunta que em fa el Sr. Sagrares és el de l'economia dependent més o menys del turisme. A veure, jo, des del principi de la legislatura he mantingut que tenim un motor econòmic essencial a les Illes Balears, que és el turisme. Però que a partir d'aquí, no podem dependre exclusivament del turisme, perquè el turisme es va demostrar com una activitat molt volàtil i es va demostrar durant la pandèmia. Una crisi a nivell mundial va posar en perill seriós l'economia de les Illes Balears. Per tant, lògicament, mantenint que el turisme és el principal motor econòmic i tenint molt en compte que el turisme ha de participar en totes aquestes polítiques que volem impulsar des de la Conselleria de Transició Energètica, ja sigui impuls del petit comerç, impuls de la indústria local o participar activament en la transició energètica, benvinguts. I a partir d'aquí, és evident que la transició energètica, la indústria i el comerç han donat els millors resultats de tota Espanya als darrers estudis que hi ha hagut; el comerç de les Illes Balears, el creixement del comerç i el creixement de la indústria. I, a més, tenim tot el tema de transició energètica.

La transició energètica reclama un esforç laboral molt important, en temes d'eficiència, en tema d'implantació o desenvolupament de renovables, en tema de noves fonts d'energia renovable, ... per tant, estam parlant que la transició energètica participarà molt seriosament o de manera molt important en el tema de la diversificació econòmica de les Illes Balears, perquè és una qüestió estratègica. Vull dir, és que no podem... Ja tenim un 41%, aproximadament del PIB que depèn del turisme, malgrat que de moment les notícies siguin bones, sempre tindrem el perill instal·lat que qualsevol dia qualcú digui que ja no vol venir a passar les seves vacances a les Illes Balears.

Jo crec que del que han parlat tots els grups -excepte el Sr. Rodríguez, però bé, el Sr. Rodríguez, el seu discurs ...- és que el canvi climàtic, l'emergència climàtica, va molt vinculada a seguir sent un destí turístic de primer ordre, perquè si estam parlant de... i jo he fet una referència concreta al Pla Life Adapta Costes a Cala Millor, Life Adapt Cala Millor, el que estam intentant és recuperar la platja de Cala Millor. Per tant, el que estam intentant és reduir els efectes del canvi climàtic a les nostres platges i les nostres platges són ara mateix el primer element d'atracció de turistes a les nostres illes. I estam parlant de Cala Millor, que no és una de les platges més amenaçades, però si parlem d'espais com l'Albufera de Mallorca i tota la zona que envolta l'Albufera de Mallorca, o si parlem del Parc Natural de Ses Salines a Eivissa i a Formentera, o de la badia d'Alcúdia, estam parlant que podem posar en perill -diguem- el nostre patrimoni turístic, precisament perquè no som capaços de fer feina de manera eficient per lluitar contra el canvi climàtic. Per tant, tot està vinculat i tot està relacionat.

Em deia la representant d'El Pi, el tema de l'eòlica marina. Quan vàrem proposar al Ministeri que tingués en compte el tema de l'eòlica marina *offshore*, mai *onshore*, *offshore*, a les Illes Balears i hem sol·licitat que Balears pugui ser un banc de proves d'aquest tema, va ser molt sorprenent, perquè la primera notícia que vàrem rebre és que les confraries de pescadors de Menorca s'oposaven a la instal·lació de qualsevol molí, a 20 quilòmetres de la costa de Menorca. Vull dir, si aquesta és la primera reacció, difícilment podrem obrir un debat important, i és que l'eòlica és molt més eficient que la fotovoltaica, que

l'eòlica marina *offshore* és un tema superat a Europa, absolutament superat, a Bèlgica, als Països Baixos, a Noruega, a Dinamarca, a Suècia, a Estònia, a Lituània, a Letònia. Tots aquests països tenen instal·lacions d'eòlica marina *offshore* de segona i tercera generació. I nosaltres, a la zona zero del canvi climàtic -ahir veia un documental que assenyalava com canviaria el planeta a partir de si la temperatura augmentés un grau i mig, dos graus, tres graus- un grau i mig és l'objectiu dels Acords de París, bé, la zona més castigada sistemàticament és el Mediterrani, i parlem d'una possibilitat de tenir una font renovable molt eficient, como és l'eòlica marina, essencialment al nord de l'illa de Menorca, per un tema de règim de vents, i el primer que provoca és tensió, i jo crec que el primer que hauria de provocar és alleujament, per què? Perquè tenim una alternativa a la fotovoltaica, que és molt important, però tenim una alternativa.

I ja ho dic, qui vulgui anar a les illes Shetland, que són unes illes que tenen un paisatge espectacular, a Escòcia veurà les instal·lacions d'eòlica marina que tenen a Escòcia. I Escòcia ara mateix és segurament el primer productor d'energia renovable a través d'eòlica marina de tota Europa. Vull dir, és que és un debat superat.

I aquí pensam en ser banc de proves, i l'altre dia vàrem anar a les Illes Canàries, on tenen tres instal·lacions que poden ser l'exemple de com aprofitar aquesta energia eòlica *offshore*. Però ens trobam al principi del camí que a Europa ja tenen absolutament superat, superat, amb països que col·laboren entre ells: Noruega i Bèlgica tenen un pla conjunt d'eòlica marina *offshore*. Vull dir, això ha de ser la realitat de les nostres illes, perquè hem d'assolir la sobirania energètica i, per tant, és molt important.

Per tant, el que deia el Sr. Méndez, en el fons no m'interessa tant que sigui primer desenvolupament, després estalvi; vegem, l'estalvi d'energia es produeix a partir de l'impuls de la instal·lació de renovables i essencialment de l'autoconsum, per què? Perquè el que autoconsumeix l'energia que produeix no ha xuclar energia de la xarxa i, per tant, hi ha un estalvi en la producció d'energia. I això és molt important.

A més, tenim les connexions que són molt importants, però precisament l'autoconsum o l'eficiència i, a més, l'eficiència és un nínxol de producció de llocs de feina estables, de qualitat, durant tot l'any, també tot el tema de l'eficiència energètica és molt important per al tema de reduir el consum d'energia. De manera que el que hem de fer és electrificar la nostra economia, que sigui electricitat procedent de fonts renovables, però, lògicament, que hi hagi un estalvi d'energia.

I això també té una part pedagògica, vull dir, sectors econòmics, sectors industrials, principal motor econòmic de Balears, ciutadania, administracions públiques, especialment administracions públiques hem de fer una aposta claríssima pel tema de l'estalvi energètic, perquè estam per sobre de les nostres possibilitats, i no pot ser, no pot ser. L'Estat ha reduït el consum energètic en un 2%, i a les Illes Balears l'hem augmentat en un 16%, això és insostenible, així de clar. I, per tant, tots hem de posar de la nostra part, i tenim un pla d'autoconsum del Govern de les Illes Balears, de l'Administració autonòmica de les Illes Balears, precisament

per assolir aquest repte, que no es pot demorar més, dilatar més en el temps.

I, per tant, jo crec que això resulta molt important. I, per tant, en el fons la paraula clau, que no l'he dita, però la paraula clau és "descarbonització", "descarbonització de la nostra economia", no sols desenvolupament de renovables, sinó, lògicament, aquí, que depenem del transport marítim i del transport aeri, reduir les emissions d'aquest transport, l'hidrogen com una font alternativa eficaç combustible per al transport marítim, electrificació dels ports, electrificació també del transport marítim; vull dir, tot això ajuda i, al final, és un paquet.

El Sr. Rodríguez no té cap preocupació pel tema del canvi climàtic, la resta dels grups polítics és evident que si la tenen i, a partir d'aquí, hem de fer tota aquesta feina.

I jo crec que la notícia important, no sols que la conselleria tingui més pressupost per al tema de la transició energètica, sinó que, per primera vegada, l'Estat ha estat sensible als territoris extrapeninsulars i tenim 233 milions d'euros d'inversió, dels quals 197 els haurem de gestionar nosaltres.

Em preguntava el representant del Partit Socialista, programes. Tenim el programa 1, oficines per impulsar la transició energètica, el licitem en aquest trimestre de l'any 2022. El programa 2 són projectes innovadors, tractors o estratègics que depenen de l'Estat, no són de gestió directa del... -perdó-, que depenen de l'Estat, que depenen en el seu desenvolupament de la comunitat autònoma; en tenim una primera, ja dic, el finançament directe de projectes innovadors, tractors o estratègics que tendran la convocatòria a l'any 2023, i després el suport a l'emprenedoria en el sector energètic, que son 3 milions d'euros, que depèn directament de l'IDAE, és a dir, el gestionarà l'Estat.

El de projectes innovadors, tractors o estratègics són 30 milions d'euros.

Després, reptes de la insularitat, mobilitat sostenible, vehicle compartit, ja està obert, o s'obrirà -perdó-, dia 17 d'aquest mes, 6 milions d'euros; mobilitat sostenible (...) 5 milions d'euros, el quart trimestre d'aquest any; zones de baixes emissions, 8,6 milions d'euros, quart trimestre d'aquests danys; vaixells elèctrics, 15 milions d'euros, quart trimestre d'aquest any; ports electrificats, 10 milions d'euros, quart trimestre d'aquest any; cicle de l'aigua, 25 milions d'euros, quart trimestre de l'any 2022.

Programa 4, actuacions integrals socialment justes: integrals vulnerables, 10 milions d'euros, primer trimestre de l'any 2023; integrals d'administracions públiques, 10 milions d'euros, obert el dia 7 de novembre; grans consumidors, 10 milions d'euros, quart trimestre d'aquest any.

Generació i emmagatzematge, aquí se n'ha anat el Sr. Sanz, però hi ha una línia específica d'1 milió d'euros per a emmagatzematge a l'illa de Formentera, perquè és una solució eficaç i important per a aquesta illa. Però, tenim de generació renovable, 20 milions d'euros que gestionarà directament l'IDAE; d'emmagatzematge, 10 milions d'euros, que gestionarà

l'IDAE; comunitats energètiques, ja està obert, 20 milions d'euros; solarització d'aparcaments i punts de recàrrega, 10 milions d'euros el mes de novembre; xarxes intel·ligents, 3 milions d'euros, que gestionarà l'IDAE.

I transició a l'administració autonòmica, inversió de la CAIB, 20 milions d'euros. I redactam els projectes. Per tant, aquestes són les inversions que es faran a partir del Pla del PITEIB.

Més temes en energia, ah, el tema de l'energia i agricultura. Bé, aquí ho tenim molt clar, primer, perquè tot el tema de participació del sector agrícola, del sector primari en la transició energètica s'ha pactat precisament amb la Conselleria d'Agricultura, com no pot ser d'una altra manera. I, a més, concretament, aquí tenc les dades, el que passa que són moltes dades i no sé si..., aquí és, exactament, les cooperatives, evidentment són beneficiàries de les ajudes a comunitats energètiques per import de 20 milions d'euros, també poden participar en aquesta iniciativa, i estem segurs que moltes cooperatives agrícoles estan interessades en aquestes ajudes.

També, evidentment, les oficines de transició energètica són una eina molt important per traslladar quines són les polítiques que es volen implementar des del Govern de les Illes Balears en materia de transició energètica i, per tant, lògicament, a associacions de pagesos o a cooperatives agrícoles, tots aquests col·lectius poden participar, precisament, també en ser assessorades per accedir a les ajudes en transició energètica.

I ja dic que la Conselleria d'Agricultura ha participat en el disseny de les ajudes, és a dir, la Conselleria d'Agricultura ha dit quin és el millor model que podem tenir.

A part d'això, tenim dos projectes de parcs agrovoltaics que són el que ja hem comentat que farà l'IBE a Santa Eugènia, i després el parc que tenim previst a Es Mercadal, a Menorca, que també és un parc agrovoltaic. Per tant, es té en compte que l'agricultura és un sector..., el sector primari és un sector que hem de reforçar des del Govern de les Illes Balears i que ha de participar necessàriament en la transició energètica, i jo estic segur que moltes d'aquestes línies d'ajuda també seran molt interessants per al sector primari.

Respecte de l'IBE, jo estic absolutament orgullós d'aquesta eina, crec que va ser una incorporació molt interessant a la Llei de canvi climàtic i transició energètica, aquesta multiplicació del pressupost de l'IBE segurament serà un mal de cap per al gerent de l'IBE perquè és una quantitat de doblers impressionant.

L'IBE va néixer en aquesta legislatura, ja té 13 persones que fan feina específicament en això i, bé, intentarem completar el personal que cal tenir a l'IBE, precisament per al desenvolupament d'aquesta energia renovable.

Una preocupació que tenia el Sr. Rodríguez, el que fa l'IBE és produir energia gratuïtament, perquè, afortunadament, el sol no és de ningú, i el que fa és vendre aquesta energia a preu de cost, el que costa de produir. Per què no la dona gratuïtament? Precisament per poder autofinçar-se; és a dir, el retorn que rep l'IBE és precisament el que utilitzarà per seguir impulsant

aquestes comunitats d'autoconsum, aquests autoconsums compartits, que són, sincerament, crec que una de les grans solucions per combatre el canvi climàtic en aquesta comunitat autònoma.

I jo crec que si hi ha un *fielato*, una demostració evident que això és així és que ja tenim pràcticament tots els ajuntaments de les Illes, siguin del color polític que siguin, participant d'aquests temes d'instal·lacions d'autoconsums compartits. Per què? Perquè és una eina molt eficaç per lluitar contra la pobresa energètica, i això també ha de ser un objectiu essencial. I, per tant, precisament són els ajuntaments els que identifiquen quines són les famílies que estan en major situació de vulnerabilitat perquè rebin l'energia produïda gratuïtament, afortunadament, gràcies al sol, per l'Institut Balear de l'Energia. I, a més, els ajuntaments estan encantats perquè la logística i l'esforç econòmic no és dels ajuntaments, sinó que és precisament de l'IBE, per tant, del Govern de les Illes Balears.

El tema del punt de recàrrega, que és un tema que s'ha plantejat, el tema del punt de recàrrega era: no estàvem satisfets amb el manteniment, el manteniment corresponia als ajuntaments, comprenem que segurament era una dificultat i per això ha pres la iniciativa l'Institut Balear de l'Energia, per assolir aquesta feina de manteniment i de desenvolupament dels punts de recàrrega. Som la quarta comunitat de l'Estat que té més punts de recàrrega per habitant. És evident que hem de fer esforços per al tema del manteniment, hi ha hagut problemes, per exemple, s'han hagut de canviar els 8 mòdems que tenim a Formentera perquè no funcionaven adequadament. És una feina que farà l'Institut Balear de l'Energia.

També ens oferim als ajuntaments precisament perquè puguin participar a través de l'IBE en el manteniment d'aquests equips de recàrrega, sense que sigui una càrrega econòmica per als ajuntaments.

Ara mateix la xarxa pública de recàrrega elèctrica és gratuïta, perquè els ajuntaments han decidit que sigui gratuïta, però qualsevol ajuntament pot prendre la decisió que hagi de pagar qui hagi de recarregar aquest Tesla de 200.000 euros o un Renault de 25.000 o 30.000 euros. Per tant, lògicament, el final de tot aquest itinerari és que, finalment, per a la recàrrega elèctrica es pagui igual que es paga per a una recàrrega de benzina.

El més sorprenent de tot és que aquí es reclama moltíssim d'esforç públic al Govern de les Illes Balears per al tema de la recàrrega elèctrica, però ningú no ha posat damunt la taula que hi hagi una xarxa de benzineres públiques, no hi ha benzineres públiques, però sí hi ha punts de recàrrega de la xarxa MELIB públics, 1.000 punts de recàrrega al final de l'any 2022, i millorarem el manteniment, i els problemes que hi ha hagut, perquè ara se n'ha fet càrrec una empresa que ha licitat participar o fer-se càrrec d'aquests punts de recàrrega, començarà a funcionar i, per tant, tindrem una xarxa de punts de recàrrega públics i d'accés públic que serà suficient per atendre la demanda de vehicle elèctric.

Però és que, a més, el que volem també és impulsar, a través de les ajudes i del programa d'ajudes, la iniciativa privada, i

aquí hem d'insistir en el sector turístic, que és un sector..., per què? Perquè la utilització de vehicles elèctrics per part dels seus clients significa un valor afegit per al sector i els *rent a car*, tots aquells que viuen directament de la mobilitat i que han de participar també en l'esforç que suposa electrificar la mobilitat, pel que suposa de reduir les emissions i, per tant, millorar la qualitat de vida dels ciutadans i ciutadanes de les Illes Balears.

Crec -crec- que he tocat tot el que es referia a transició energètica.

A veure..., bé, reclamava el representant d'Unides Podem els objectius de la Llei de canvi climàtic. Fem la feina que ens ha encarregat el Comitè d'Experts. I jo crec que el Comitè d'Experts el que ens ha dit és el que ens diuen a nivell global i és que no arribam, i que estem a punt d'arribar o d'assolir el punt zero de no retorn, i que, com va dir un especialista que vaig escoltar fa uns quants dies: "*El planeta seguirà aquí*", els que no seguirem serem nosaltres. *¿El planeta? El planeta seguirà en el sistema solar*, indiscutiblement, els que no seguirem serem nosaltres, i no és la primera vegada que hem tingut notícies d'extinció de civilitzacions.

Per tant, jo crec que és el moment de prendre's molt seriosament aquest tema i el que ens ha dit el Comitè d'Experts és que els objectius de la Llei de canvi climàtic no són suficientment importants o suficientment agosarats per arribar on hem d'arribar a les Illes Balears.

Insisteixo, jo recoman aquest documental, el punt zero del canvi climàtic, el punt on el canvi climàtic no pot tenir cap retrocés, el punt on tenim un seriós problema és tot el Mediterrani, tota la conca mediterrània, i nosaltres som quatre petites illes al Mediterrani occidental. Per tant, jo crec que això s'ha de tenir en compte fins i tot quan s'obrin debats sobre matèries que afecten la transició energètica com potser la connexió amb la península, el carril bus VAO -el carril bus VAO-, que és una solució que ja està adoptada a moltíssimes ciutats d'Europa; i després pensar en el transport col·lectiu no contaminant, que també és una solució que tenen a Europa, perquè aquí, igual que ens passa amb el tema de l'eòlica marina, anem molt retardats respecte de la resta de països del nostre continent.

Tema d'indústria i tema de comerç. Tema d'indústria i tema de comerç són temes molt importants, en indústria tots els indicatius han estat positius i jo crec que la indústria de les Illes Balears ha sortit de manera eficaç de tot el problema de la pandèmia i de tot el problema que suposa la insularitat, i jo crec que aquí hem de fer un reconeixement que el tema del règim fiscal, que s'ha aprovat, o que s'aprovarà als pressuposts generals de l'Estat, d'aquí al 2028 i, posteriorment, estic segur, amb la seva pròrroga, servirà precisament per augmentar la competitivitat de les nostres indústries. A partir d'aquí estem evidentment preocupats per tots aquests projectes que puguin ser tractors de la indústria a la nostra comunitat autònoma i pens, per exemple, en el projecte de DAMM, del qual s'ha parlat fa dos dies, o del projecte Ciclo.

El projecte Ciclo és un projecte molt interessant perquè és la utilització d'un residu industrial, com és la salmorra, que surt

de les dessaladores que tenim a les Illes Balears per produir, entre altres coses, primer, productes de neteja..., vull dir, productes químics que ara mateix importam, i això significa petjada de carboni, i això significa dependència de l'exterior, i això significa, i jo record al principi, a l'inici de la pandèmia, quan es posava en dubte si arribarien aquests productes químics de neteja perquè això era absolutament essencial per al sector motor de la nostra economia, per al sector turístic, no tenir (...), totes aquestes qüestions que han de venir del pol industrial de Tarragona, és molt important, i precisament el projecte Ciclo és un projecte estratègic per poder aprofitar la salmorra, primer per produir els nostres propis productes de neteja i de manteniment, d'una cosa tan absolutament habitual aquí, com són les piscines, i a més també per produir hidrogen verd. I això és molt interessant perquè tenim 2 milions per al tema d'estratègia de l'hidrogen, això és molt interessant perquè l'hidrogen és el combustible del futur, especialment per a un transport que per a nosaltres és absolutament indispensable, que és el transport marítim.

A partir d'aquí. Comerç, el mateix, vull dir, tot el tema d'Emblemàtics, li diré, són tres criteris el tema de emblemàtics, que són concretament: antiguitat de l'activitat, arrelament al municipi i valor patrimonial, però això depèn exclusivament dels ajuntaments. Aquí la feina la fan els ajuntaments, són els ajuntaments els que identifiquen els comerços emblemàtics. Jo crec que la millor notícia del tema de comerços emblemàtics és que ..., la gran notícia és que són possiblement els que primer han apostat, pel què jo crec que és el futur del sector comercial d'aquestes illes, que és el tema de la modernització i el tema de la digitalització. Vàrem tenir oportunitat d'anar a Manacor per veure dos comerços emblemàtics, un és la Pastisseria Ca Roca, i un altre és Can Garanya, que és un establiment que té quatre llocs de venda a Manacor. Bé, tant Can Garanya com Can Roca varen tenir els millors projectes de modernització i digitalització del petit comerç, perquè crec que és molt important tot el tema dels bons comercials. I, a més, estam enormement satisfets que la iniciativa dels bons comercials a nivell de la comunitat autònoma hagi tingut rèplica a nivell municipal, i estic segur que cada vegada més municipis tendran la seva pròpia iniciativa en bons comercials, és important.

Però és important també, i jo crec que la comunicació del petit comerciant amb el client potencial és molt important, però també és molt important que aquest client comercial pugui acudir al seu establiment comercial de confiança, després d'haver fet la seva elecció. I això es fa a través de la digitalització, que pugui entrar a la pàgina web del comerç tradicional i pugui elegir que vull comprar aquest calçat, que vull comprar aquest tèxtil o que avui comprar aquest estri de cuina i, a continuació, acudir a l'establiment comercial a recollir la seva compra. I això crec que és molt important. I precisament hi ha una aposta claríssima i -ja dic- els establiments emblemàtics estan demostrant que estan o són els més interessats en tot el tema de la modernització i de la digitalització, perquè és el futur, però sí que podem presumir que aquest aquesta legislatura és el període en què manco llicències de grans establiments s'han tramitat en aquesta comunitat autònoma.

I jo crec que és el moment en què les ajudes han arribat a més comerços tradicionals i que des del minut u durant la

pandèmia hem demostrar donar suport al petit comerç, al comerç de proximitat, al comerç emblemàtic, al comerç arrelat, al comerç de tota la vida, perquè és el model que ens agrada, no ens agraden els centres comercials, no ens agraden les plataformes, no podem lluitar contra les plataformes, no podem lluitar contra Amazon, no podem lluitar contra Alibabà, ho sabem, el que hem de fer és reforçar el nostre petit comerç.

I el tema d'Emblemàtics, que és una marca molt interessant a efectes turístic, per què?, perquè el visitant que ve a les Illes Balears també pugui conèixer que hi ha establiments al lloc on passa les seves vacances que ja tenen quatre i cinc generacions de la mateixa família, que estem mantenint negocis des d'abans de la Guerra Civil, i que a pesar de la Guerra Civil hem mantengut el negoci; i que ha passat una pandèmia i hem mantengut el negoci; i que va venir la crisi de 2008 i vàrem mantengut el negoci, vàrem mantenir oberts els establiments. I jo crec que això és una demostració. I crec sincerament que la tasca que es fa des de la Direcció de Comerç, des de l'IBI, en el tema de reforçar el petit comerç, és molt important, i aquí continuarem, com no pot ser d'altra manera.

I el darrer totxo que posam en aquest tema és la Llei AMIC, jo firmaré -esper- el decret d'aprovació perquè vingui al Parlament, i serà una llei que hauran de millorar, precisament, els grups polítics, però amb la tranquil·litat -i això ho dic a la representant de MÉS i a la representant de Ciudadanos- que això és col·laboració públicoprivada entre els comercials, que són els que tendran la principal iniciativa per a la creació d'aquestes àrees municipals d'impuls comercial, i els ajuntaments -els ajuntaments-, perquè precisament ... i aquí hi haurà ocupació de la via pública, hi haurà activitats de dinamització de zones comercials, i no ens preocupen tant els centres històrics de les localitats de Balears, perquè normalment són centres on el comerç ha funcionat molt bé, però hi ha altres zones que han tengut més problemes i que poden ser potenciades a través d'aquesta llei.

I estic segur que el text que sortirà del debat parlamentari serà el que produirà una llei que sigui una eina efectiva precisament per al suport al petit comerç per part de tots els grups polítics representats al Parlament de les Illes Balears.

Tema del joc, és molt important i, lamentablement, nosaltres no som competents en tot allò que ens agradaria per regular el joc a les Illes Balears, però sí que és ver que tenim col·laboració amb les associacions de rehabilitació de jugadors, amb Creu Roja, amb la Conselleria de Salut. Per què?, perquè el tema de ludopatia és un tema de salut pública, i com un tema de salut pública lògicament ha de ser la Conselleria de Salut la que tengui la principal iniciativa, però tot i això, jo crec que el tema de la moratòria, la reforma de la llei del joc, que esperem que també pugui entrar en aquesta legislatura i la regulació que hem fet des de la conselleria, és eficaç perquè el tema que no es converteixin les Illes Balears en una petita Las Vegas, i era el perill que teníem, era el perill que teníem, i estic absolutament d'acord amb el diagnòstic que ha fet el representant de MÉS, perquè precisament són els barris més castigats per la crisi, els que tenen el principal problema d'instal·lació de sales de joc, d'apostes, essencialment d'aquest joc de premi immediat, que és el que provoca més joc compulsiu -escurabutxaques o el "rasga y gana"-, tot aquest que

primet un premi immediat, i, a més, després tenim el problema, que això ho ha de regular l'Estat, de l'accés dels joves i dels menors essencialment a les plataformes del joc on line.

Això és un problema a nivell global, no és solament un problema nostre, que lamentablement no podem controlar des de les Illes Balears, però, lògicament, ens preocupa el tema del joc, i ja dic que tots els esforços han estat dirigits precisament a aquesta col·laboració entre administracions, per tot el tema de la ludopatia, que ens preocupa enormement.

El tema de la innovació que s'ha tractat aquí és un tema interessant, perquè la Direcció General d'Innovació no és la única que té la innovació o que fa feina per a la innovació a les Illes Balears. El tema de la innovació és un tema transversal. Hi ha tres direccions generals essencialment, que són Recerca, Modernització i Innovació, que fan feina conjuntament, i, per tant, jo crec que el tema de la innovació també és un tema essencial. Per què?, perquè precisament és també una via important de diversificació econòmica. També aquí ens hem d'atreure al principal motor econòmic, perquè també participi en tot el tema de la innovació, perquè creiem que la innovació en el sector turístic és absolutament essencial per a un replantejament de quin model turístic. I jo crec que tot el tema de la innovació és molt interessant, precisament, per convertir la nostra indústria turística, importantíssima, en més sostenible, més participativa per a tot el tema de transició energètica i per a una aposta evident, claríssima per al desenvolupament de renovables, la mobilitat elèctrica, la reducció d'emissions i la innovació.

Sr. Méndez, jo som de lletres, també. Quin és l'element aglutinador de transició energètica, indústria, comerç ... per dir-ho d'una altra manera: Transició Energètica, Sectors Productius Participació i Memòria Democràtica, jo crec que és la Vicepresidència del Govern. Segurament si jo hagués tingut una vicepresidència sense competències, la meua vida hagués estat molt *placentera* i els 63.000 euros de sou, que és el meu sou públic com a conseller del Govern de les Illes Balears, seria un sou destinat essencialment a fer declaracions incendiàries i a gaudir de la vida sense cap preocupació, perquè, si no tens competències, no hi ha cap problema. I aquí, jo que som, sincerament, no sé si bàmbol, estaria per dir-me a mi mateix "tenc sis direccions generals, sis".

Què passa?, que evidentment ara estem en un punt en què la transició energètica és enormement important, però pe a un de lletres, per a nosaltres,... i jo estic molt orgullós d'encapçalar aquesta direcció general, és la de Memòria Democràtica, que també és molt important, perquè crec que estam fent una feina que, no tots, però que la majoria de vostès valora en el seu just valor, perquè és ..., no fer venjança ni fer ajustos de comptes a aquestes alçades de la vida, sinó donar un destí digne a les persones que varen ser, no assassinades en un fet de guerra -sí en el tema del desembarcament de Bayo, l'únic fet de guerra que vàrem tenir a l'illa de Mallorca, i jo crec que és important, també fer memòria del que va ocórrer l'any 1936 amb el desembarcament de Bayo a l'illa de Mallorca-, sinó a la repressió dels que varen guanyar la guerra o en el cas d'aquí, de Mallorca, els que varen triomfar en el cop d'estat contra el govern legítim de la Segona República, pel simple fet de ser

d'esquerres, de pensar de manera diferent, per ser laics i per ser ...

I jo crec que, sincerament -i aquí recull el que ha dit la representant de Ciutadans, no, perdó, d'El Pi, perdó, el representant de Ciutadans no és una dona, perdó, la representant d'El Pi- que és la qüestió que aquí el que estem aconseguint és que moltes famílies de Balears tinguin un lloc on dur unes flors, on plorar o recordar els seus avantpassats. I jo crec que això és molt important.

I sí, efectivament, vostè i jo tenim criteris morals molt diferents i una forma de pensar i una ideologia que no té res a veure, vostè pensa que la memòria democràtica és una pèrdua de temps i que, a més, té aquest component ... I jo, no obstant això, estic molt orgullós de tota la feina que fa tot aquest equip que tens a la conselleria -i aquesta serà la meva darrera intervenció-, estic absolutament orgullós de la feina que ha fet durant la legislatura més complicada de la història de la democràcia, tot l'equip de la Conselleria de Transició Energètica, Sectors Productius i Memòria Democràtica, però si estic especialment orgullós d'alguna feina que s'ha fet, és de la feina que s'ha fet en memòria democràtica, perquè hem utilitzat dues eines essencials: Llei de fosses i Llei de memòria democràtica, i crec que aquí s'ha de posar en valor la feina que va fer el Parlament de las Illes Balears quan va aprovar la Llei de fosses i la Llei de memòria democràtica, per recobrar la dignitat i els drets humans dels que van ser assassinats ..., bé, perquè les circumstàncies històriques en aquell moment varen determinar que qui no pensava igual que els que varen guanyar la guerra o els que varen triomfar en el cop d'estat contra la república, varen decidir que havien de ser assassinats, sense la possibilitat de defensar-se, que és el pitjor.

Però, per suposat, no vull entrar en un debat sobre la Guerra Civil, perquè per això ja hi ha historiadors i gent que sap molt, molt més que jo, estic absolutament orgullós que, simplement, una sola família, una sola família, pugui anar a un lloc específic on pensar en els seus avantpassats, deixar una flor o, fins i tot, resar qualsevol oració. I si això implica persones que varen morir i que eren d'altres llocs, per exemple, catalans que varen venir al desembarcament de Bayo o extremanys que varen morir a la colònia penitenciària de La Savina, jo crec que té importància reforçada, per què?, perquè aquesta gent que varen venir, en un cas per defensar la legitimitat de la Segona República i varen morir per defensar fora de la seva terra, aquesta legitimitat de la del règim de la Segona República, o a gent que varen ser pràcticament desapareguts mitjançant el seu trasllat des d'Extremadura a una colònia penitenciària a l'illa de Formentera -i a mi m'agradaria saber quants a Extremadura l'any de què estem parlant, eren capaços de situar en el mapa de l'illa de Formentera, probablement molt pocs-, el que feien era fer-los desaparèixer. Bé, idò tot el que apareixi serà benvingut i, a més, i aquí sí que estem en consonància amb el que s'ha dit, no abasta amb les exhumacions, sinó que hem de procurar la creació de llocs de memòria. I això és una feina que em consta que s'està fent des de la Direcció General de Memòria Democràtica, però a més tenim la formació del professorat en matèria de memòria democràtica, i jo crec que això és molt important, per traslladar a les noves generacions quina va ser la realitat de la repressió a les nostres illes i també esperem de

nou implicar la Universitat en tot el tema de la memòria democràtica. I acabaré la legislatura molt orgullós.

Ja dic, crec que he parlat ... Cambres de comerç són un element molt important, comptam amb elles en el tema d'innovació i de l'impuls del comerç, però també les cambres de comerç tenen una participació important i volem col·laborar amb elles en tot el tema de suport a la indústria nàutica, que és una indústria molt important per a nosaltres. Aquest any 2023 estic segur que tendrem un èxit impressionat en el tema de la Palma International Boat Show, que s'ha consolidat durant aquesta legislatura, crec que l'aposta que es va fer a final de la pandèmia, de fer una fira presencial l'any 2021 va ser una aposta molt important per part de l'Institut d'Innovació i, per tant, crec que és una demostració evident que la indústria nàutica la considerem com un dels motors essencials de la diversificació econòmica a les Illes Balears.

Aquesta serà la meva darrera intervenció, a no ser que qualsevol de vostès vulgui fer ús del seu torn de rèplica. Vull de nou felicitar i transmetre públicament l'orgull, l'honor que ha estat fer feina amb tot el meu equip a la Conselleria de Transició Energètica, Sectors Productius i Memòria Democràtica. Continuarem fent aquesta feina fins a finals de la legislatura, com no pot ser d'una altra manera, i tenim la confiança de poder continuar amb aquesta feina a la propera legislatura, perquè no pot ser d'una altra manera.

Moltíssimes gràcies també a tots els grups polítics, perquè el tracte que he rebut durant aquestes compareixences i el que rebré -n'estic segur- a la meua compareixença al ple de pressuposts ha estat impecable, democràticament impecable, per tant, moltíssimes gràcies a totes i tots. Moltes gràcies, Sra. Presidenta. i benvinguda a la comissió.

(La Sra. Presidenta pren la direcció del debat)

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Vicepresident. En torn de rèplica, pel Grup Parlamentari Popular, té la paraula el Sr. Sagreras.

EL SR. SAGRERAS I BALLESTER:

Gràcies, presidenta. Sr. Vicepresident, no, no en faré ús, li torn donar les gràcies a vostè i al seu equip. Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Pel Grup Parlamentari Unidas Podemos, té la paraula el Sr. López per un temps de cinc minuts.

EL SR. LÓPEZ I SORIA:

Gracias, presidenta. Tampoco haré uso, ya nos estamos extendiendo y por respeto a la Mesa y además el vicepresidente ya ha dado explicaciones más que de sobra. Muchas gracias.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Pel Grup Parlamentari Ciudadanos, té la paraula el Sr. Méndez.

EL SR. MÉNDEZ I BAIGES:

Gracias, Sra. Presidenta, en realidad tampoco haremos uso. Sólo diremos que muchas gracias, que las explicaciones nos han resultado muy interesantes y que sí que nos han quedado algunos flecos, me han faltado algunos comentarios a algunas asignaturas de letras que aprovecharé para hacer en ulteriores debates.

Gracias.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca té la paraula el Sr. Mas.

EL SR. MAS I TUGORES:

Tampoc no en faré ús. Només agrair la presència del vicepresident i de tot el seu equip avui aquí.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Pel Grup Parlamentari VOX-Actua Balears té la paraula el Sr. Rodríguez.

EL SR. RODRÍGUEZ I FARRÉ:

Gracias, Sra. Presidenta. Yo sí haré uso de mi turno de réplica.

LA SRA. PRESIDENTA:

Amb un temps màxim de cinc minuts.

EL SR. RODRÍGUEZ I FARRÉ:

Más que nada para hacer una serie de precisiones. La primera precisión, con respeto, hemos dicho que no íbamos a entrar, evidentemente, es imposible, en un debate sobre la Guerra Civil, pero recordarle que el desembarco de Bayo no fue el único hecho de guerra de las Baleares. Los bombardeos de la aviación republicana sobre la población civil...

EL SR. VICEPRESIDENT I CONSELLER DE TRANSICIÓ ENERGÈTICA, SECTORS PRODUCTIUS I MEMÒRIA DEMOCRÀTICA (Juan Pedro Yllanes i Suárez):

He dicho "Mallorca".

EL SR. RODRÍGUEZ I FARRÉ:

... de Mallorca, los bombardeos de la aviación republicana sobre la población civil de Mallorca, también fueron un acto de guerra.

Yo no considero que la memoria democrática sea una pérdida de tiempo, en absoluto; de hecho ustedes lo aprovechan muy bien, o sea no es una pérdida de tiempo, la diferencia y usted lo sabe, entre ustedes y nosotros, es que nosotros la queremos derogar, pero la queremos derogar porque consideramos que la Ley 46/1977, de Amnistía, y la

Constitución del 78, son nuestra ley de memoria democrática, y que con eso está dicho todo. De hecho, Podemos intentó derogar esa ley en el Parlamento, que contó con los votos en contra de Ciudadanos, del Partido Popular y del Partido Socialista.

Yo, sobre el tema del cambio climático, nosotros no negamos el cambio climático, lo digo por enésima vez, pero, dado que estas intervenciones quedan aquí grabadas y registradas, insistiré una vez más, no negamos el cambio climático, nosotros expresamos nuestras dudas científicas sobre cuál es la influencia del ser humano en ese cambio, incluso cuáles son las posibilidades que tiene el ser humano de frenar o detener o cambiar, en un sentido o en otro, ese cambio climático, esa es la diferencia, y de ahí surge nuestra contraposición o nuestras diferencias, porque nosotros pensamos que el ser humano no tiene esa capacidad que ustedes le atribuyen, de cambiar el clima.

Y pensamos que alrededor de esto pues se ha convertido en una especie, por una parte, de religión universal, que tiene sus Nostradamus, haciendo previsiones que nunca se cumplen, y, por otra, un montón de personas que viven, viven, de este asunto del cambio climático.

Se ha hablado de los molinos, yo creo que ustedes... se votó en el Parlamento nacional y esta Cámara también en contra, por ejemplo, de hacer prospecciones submarinas sobre lo que podemos tener en nuestro subsuelo, gas o petróleo. Sin embargo, por lo visto, estamos dispuestos a plantificar molinos delante de nuestras costas. Yo no sé si ustedes, por ejemplo, han tenido oportunidad de ver los que hay instalados en España, en las Islas Canarias, yo he visto uno, es monstruoso, es horrible. O sea, eso sí que va en contra de nuestra principal industria, de nuestro paisaje etc.

Y la última precisión, porque es que yo pensaba que no lo había entendido bien, entiendo que sí lo había entendido usted, hemos hablado de vender a precio de coste, pero usted me ha dicho que el coste en realidad es cero, porque el sol es gratis. Bueno, pues entonces la expresión correcta no sería "vender a precio de coste", sería "vender por debajo del precio de mercado", porque si se vende a precio de coste, evidentemente no hay beneficio. Aquí el beneficio sale de venderlo a un precio, por debajo del precio del mercado, que no sería precio de coste, porque, si no, no existiría ninguna posibilidad de autofinanciación de esta empresa.

Gracias, Sra. Presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Rodríguez. Pel Grup Parlamentari El Pi Proposta per les Illes té la paraula la Sra. Sureda.

LA SRA. SUREDA I MARTÍ:

Gràcies, presidenta. Molt breument. Evidentment, jo no entraré a discutir el que ens agradaria o no ens agradaria i el que ens convé o no ens convé, perquè jo crec que les situacions actuals ens duen a prendre una sèrie de determinacions que de

vegades no ens agraden, però són necessàries per a la vida mateixa. I, per tant, en això no hi entraré.

A mi el que m'agradaria demanar-li, que abans no hi he pensat, perquè crec que no ha dit la partida que es destina a centres comercials a cel obert, a veure si s'ha incrementat respecte de l'any passat.

I després, un tema que tampoc no n'hem parlat, o almanco amb jo davant, és el tema dels punts de recàrrega, no els punts de recàrrega que es posen, que amb la MELIB també, jo demanaria que, malgrat siguin de pagament, crec que és important tenir un espai allà on surtin tots i que siguin de diferents colors, independentment que estiguin gestionats o no per la conselleria, perquè crec que facilita als ciutadans saber on hi ha els punts de recàrrega.

I a veure si hi ha qualche tipus d'ajudes per a les recàrregues d'aparcaments privats. Sé que a altres comunitats n'hi ha, perquè jo crec que, malgrat la quantia no sigui elevada, el que fa moltes vegades és motivar les persones a posar aquests punts de recàrrega, cosa que ens ha passat igual amb les plaques d'autoconsum. I crec que el fet que es posin ajudes en marxa en aquest sentit, motiven i fan que la gent vulgui avançar cap aquí.

Res més. Moltes gràcies per la seva compareixença, la seva i la de tots els companys.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Pel Grup Parlamentari Mixt, excusam l'absència del Sr. Sanz. Pel Grup Parlamentari Socialista té la paraula el Sr. Bona, per un temps de cinc minuts.

EL SR. BONA I CASAS:

Res més. Només agrair la presència del vicepresident i del seu equip. I no en farem ús.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. En torn de contrarèplica, té la paraula el Sr. Vicepresident i conseller de Transició Energètica, Sectors Productius i Memòria Democràtica.

EL SR. VICEPRESIDENT I CONSELLER DE TRANSICIÓ ENERGÈTICA, SECTORS PRODUCTIUS I MEMÒRIA DEMOCRÀTICA (Juan Pedro Yllanes i Suárez):

Muy brevemente, o molt breument. 200.000 euros, ho he dit a la meua intervenció per al tema dels centres comercials a cel obert, i això pot ser una primera eina econòmica per impulsar, 200.000 euros, una primera eina econòmica per impulsar, sí, m'ho havia demanat també el Sr. Sagreras, una primera eina econòmica per impulsar el tema de les àrees municipals d'impuls comercial. Per tant, vull dir, al final és un exemple molt semblant.

Efectivament, té vostè raó, Sr. Rodríguez, els bombardejos de l'aviació republicana també són un fet de guerra a l'illa de Mallorca.

I el que li volia dir del tema de l'autoconsum és que l'IBE no compra l'electricitat a preu de mercat i ven per davall del preu del mercat, sinó que el que fa és produir energia neta i, a partir d'aquí, comercialitzar aquesta energia neta, a preu de cost. Però a preu de cost, no gratuïtament, perquè això és el que permet, precisament, reforçar el programa d'autoconsum compartit, que ja dic que és estratègic per a aquesta comunitat autònoma.

I dit això, moltíssimes gràcies de nou, presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Una vegada acabat el debat, volem agrair la presència del Sr. Vicepresident i conseller de Transició Energètica, Sectors Productius i Memòria Democràtica i dels seus acompanyants.

I no havent-hi més assumptes a tractar s'aixeca la sessió.

Gràcies.

DIARI DE SESSIONS
DEL
PARLAMENT
DE LES
ILLES BALEARS
